

FORSVARSAKADEMIET

1. april 2024

Studieordning

Militær diplomuddannelse

FORSVARET

INDHOLD

INDLEDNING	4
UDDANNELSENS FORMÅL	4
UDDANNELSENS MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE.....	4
UDDANNELSESRETNINGER OG UDDANNEDES TITEL	5
ADGANGSKRAV OG FORUDSÆTNINGER	5
UNDERVISNINGS- OG ARBEJDSFORMER	5
UDDANNELSENS STRUKTUR OG OPBYGNING	6
Obligatoriske moduler.....	6
Uddannelsesretningsspecifikke moduler	6
Uddannelsesretningsspecifikke moduler for Hæren	6
Uddannelsesretningsspecifikke moduler for Søværnet	6
Uddannelsesretningsspecifikke moduler for Flyvevåbnet.....	7
Uddannelsesretningsspecifikke moduler for Beredskabsstyrelsen	7
Afgangsprojekt	7
MILITÆR DIPLOMUDDANNELSE FOR HÆREN.....	8
Formål.....	8
Mål for læringsudbytte	8
Uddannelsesstruktur.....	9
Oversigt over prøver og bedømmelser	9
MILITÆR DIPLOMUDDANNELSE FOR SØVÆRNET	11
Formål.....	11
Mål for læringsudbytte	11
Uddannelsesstruktur.....	12
Oversigt over prøver og bedømmelser	13
MILITÆR DIPLOMUDDANNELSE FOR FLYVEVÅBNET	14
Formål.....	14
Mål for læringsudbytte	14
Uddannelsesstruktur.....	15
Oversigt over prøver og bedømmelser	15
MILITÆR DIPLOMUDDANNELSE FOR BEREDSKABSSTYRELSEN	17
Formål.....	17
Mål for læringsudbytte	17
Uddannelsesstruktur.....	18
Oversigt over prøver og bedømmelser	19
EVALUERING.....	20
PRØVER OG BEDØMMELSER.....	20
Vægtning af karakterer	20
Reeksamination	20
Særlige prøvevilkår	21
Klage over eksamen	21
Modulbevis og eksamensbevis	21
MERIT	21
RETSGRUNDLAG.....	21
FORVALTNINGSGRUNDLAG.....	22
MODULBESKRIVELSER FOR OBLIGATORISKE MODULER	23
Obligatorisk modul: Danmark som strategisk aktør I	23
Obligatorisk modul: Grundlæggende militær ledelse	25
Obligatorisk modul: Afgangsprojekt.....	27
MODULBESKRIVELSER FOR UDDANNELSESRETNING HÆREN	29
Modul: Grundlæggende landmilitær taktik	29
Modul: Krigshistorie og hærofficeren	31
Modul: Grundlæggende landmilitære operationer	33
Modul: Landmilitær ledelse.....	35
MODULBESKRIVELSER FOR UDDANNELSESRETNING SØVÆRNET	37
Modul: Sømilitære operationer.....	37
Modul: Maritime myndighedsopgaver.....	39

Modul: Maritime Emergency Management	41
Modul: Sømilitær ledelse	43
MODULBESKRIVELSER FOR UDDANNELSESRETNING FLYVEVÅBNET	45
Modul: Danmark som strategisk aktør II	45
Modul: Luftoperationer, teori og doktrin	47
Modul: Flyvevåbnets operationer	49
Modul: Luftmilitær ledelse	51
Modul: Planlægning af luftoperationer	53
MODULBESKRIVELSER FOR UDDANNELSESRETNING BEREDSKABSSTYRELSEN	55
Modul: Rammesætning for officerens virke i Beredskabsstyrelsen	55
Modul: Krise- og operativ ledelse i Beredskabsstyrelsen	57
Modul: Beredskabsstyrelsen som international aktør	59

INDLEDNING

Den militære diplomuddannelse er en erhvervsrettet videregående uddannelse og indgår som en integreret del af Forsvarets samlede officersuddannelser under Forsvarsministeriets område, hvor hensigten er at skabe et sammenhængende forløb imellem uddannelserne i overensstemmelse med Kvalifikationsrammens retningslinjer.

Diplomuddannelsen er omfattet af reglerne i Bekendtgørelse om Forsvarets militære diplomuddannelse, BEK nr. 927 af 29/07/2015.

Uddannelsen er en erhvervsrettet uddannelse på niveau 6 jf. kvalifikationsrammen.

Studieordningen er gældende fra 1. april 2024.

UDDANNELSENS FORMÅL

Formålet med den militære diplomuddannelse er, at den studerende udvikler sine personlige og faglige kompetencer til selvstændigt at kunne varetage opgaver som officer i Hæren, Søværnet, Flyvevåbnet eller Beredskabsstyrelsen på funktionsniveauet premierløjtnant. Den studerende skal kunne vurdere, reflektere over og anvende teoretiske og metodiske elementer, der indgår i officerens militære praksis, hvilket primært omhandler militær ledelse, militære operationer og militær strategi.

Formålet er endvidere, at den studerende bliver kvalificeret til at håndtere komplekse situationer i en daglig ledelsesmæssig og i en operativ kontekst samt evner at udvikle egen officerspraksis. Derudover skal den studerende opnå kompetencer til selvstændigt at kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde såvel inden for egen enhed som med eksterne relationer i en national og international ramme.

UDDANNELSENS MÅL FOR LÆRINGSUDBYTTE

Efter gennemførelsen af den militære diplomuddannelse skal den studerende have opnået følgende overordnede og generelle mål for læringsudbytte:

Viden

- Skal have viden om Forsvarets ledelsesgrundlag og om Forsvarets rolle som politisk styret organisation i det danske samfund.
- Skal have udviklingsbaseret viden om praksis og anvendt teori og metode inden for officerens praksis, herunder militær ledelse, militære operationer og militær strategi.
- Skal i et teoretisk perspektiv kunne forstå praksis, anvendt teori og metode af relevans for det praktiske virke som officer.
- Skal i et teoretisk perspektiv kunne forstå Forsvarets rolle som et instrument i Danmarks samlede sikkerhedspolitik.
- Skal kunne forstå principper og praksis i relation til de folkeretlige regler for magtanvendelse i forbindelse med militære operationer under væbnet konflikt.
- Skal i et teoretisk perspektiv kunne reflektere over officerens profession og praksis samt anvendelse af teori og metode.

Færdigheder

- Skal kunne anvende metoder og redskaber og mestre de færdigheder, der knytter sig til beskæftigelsen som officer, herunder militær ledelse, militære operationer og militær strategi.
- Skal kunne vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger inden for virket som officer samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller.
- Skal kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til medarbejdere og ledere inden for egen enhed samt eksterne samarbejdspartnere.

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i relation til officerens praksis.
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde såvel inden for egen enhed som med eksterne relationer i en national og international ramme.
- Skal kunne påtage sig ansvar inden for rammerne af en militær etik.
- Skal kunne udvikle egen praksis.

UDDANNELSESRETNINGER OG UDDANNEDES TITEL

Den militære diplomuddannelse udbydes med følgende fire uddannelsesretninger som samtidig er navnet på den uddannedes titel på hhv. dansk og engelsk:

- Militær diplomuddannelse for Hæren – Diploma of Military Studies for the Royal Danish Army.
- Militær diplomuddannelse for Søværnet – Diploma of Military Studies for the Royal Danish Navy.
- Militær diplomuddannelse for Flyvevåbnet – Diploma of Military Studies for the Royal Danish Air Force.
- Militær diplomuddannelse for Beredskabsstyrelsen – Diploma of Military Studies for the Danish Emergency Management Agency.

ADGANGSKRAV OG FORUDSÆTNINGER

Studerende på de fire uddannelsesretninger for henholdsvis Hæren, Søværnet, Flyvevåbnet eller Beredskabsstyrelsen optages jævnfør rammestudieordningerne på den militære diplomuddannelse inden for pågældendes uddannelsesretning som en del af det samlede uddannelsesforløb til officer.

For civile, som ønsker optagelse på den militære diplomuddannelse uden at være optaget på en officersuddannelse, kræves en relevant uddannelse på kvalifikationsrammeniveau 5 eller højere. Derudover kræves minimum to års relevant erhvervserfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse.

En ansøger, der opfylder adgangsbetingelserne, kan følge et modul på diplomuddannelsen uden at blive indskrevet på den samlede uddannelse.

For ansøgere, der ikke opfylder ovenstående betingelser, vil optagelse bero på en realkompetencevurdering.

Den studerende vælger uddannelsesretning inden påbegyndelse af uddannelsen.

UNDERVISNINGS- OG ARBEJDSFORMER

Uddannelsens moduler gennemføres med en høj grad af lærerstyret tilstedeværelsesundervisning. Tilstedeværelsesundervisningen gennemføres centralt for de studerende efter en nærmere angivet plan i faste tidsrum på forud givne militære områder, primært på officersskolerne på Forsvarsakademiet.

Arbejdsformer i de enkelte moduler veksler mellem:

- Dialogbaseret undervisning om især teoretiske forhold med tilhørende debat,
- Selvstudie eller gruppevis studie af relevant teori, bestemmelser og andre elementer, med udgangspunkt i den studerendes praksis.
- Opgaveløsning om praksis, cases, situationsspil og virke som officer.
- Projektarbejde om praksis i egen organisation eller andre relevante problemstillinger.

Der er under uddannelsen fokus på, at den didaktiske planlægning af alle læringsaktiviteter skal afspejle og inddrage de aktuelle pædagogiske og læringsmæssige principper for Forsvaret.

Det indebærer, at deltagerorienteret undervisning med en hensigtsmæssig progression og ansvar for egen læring altid skal prioriteres.

Der henvises endvidere til FAKBST 180-19.

UDDANNELSENS STRUKTUR OG OPBYGNING

Uddannelsen er normeret til ét studenterårsværk, og er tilrettelagt som fuldtidsstudie, der som udgangspunkt gennemføres over en periode på ét år, og svarer til 60 ECTS-point (European Credit Transfer System).

De 60 ECTS-point omfatter den studerendes studie- og arbejdsbelastning under hele læringsforløbet og omfatter alle uddannelses- og læringsaktiviteter, der er knyttet til uddannelsen og modulerne. Det omfatter skemalagt undervisning, forberedelse, selvstudie, projektarbejde, cases, udarbejdelse af skriftlige opgaver, vejledning og eksamener.

Uddannelsen består af:

- To obligatoriske moduler,
- En række uddannelsesretningsspecifikke moduler, samt
- Et afgangsprøve, der afslutter uddannelsen.

Obligatoriske moduler

De obligatoriske moduler er ens for alle studerende på den militære diplomuddannelse uanset uddannelsesretning. De obligatoriske moduler er konstituerende for uddannelsen og består af følgende:

Danmark som strategisk aktør I	5 ECTS
Grundlæggende militær ledelse	10 ECTS

Uddannelsesretningsspecifikke moduler

De uddannelsesretningsspecifikke moduler retter sig imod den uddannelsesretning, som den enkelte studerende har valgt. De uddannelsesretningsspecifikke moduler er obligatoriske for de studerende, der tager den aktuelle uddannelsesretning.

Uddannelsesretningsspecifikke moduler for Hæren

Grundlæggende landmilitær taktik	10 ECTS
Krigshistorie og hærofficeren	5 ECTS
Grundlæggende landmilitære operationer	10 ECTS
Landmilitær ledelse	5 ECTS

Uddannelsesretningsspecifikke moduler for Søværnet

Sømilitære operationer	10 ECTS
Maritime myndighedsopgaver	5 ECTS
Maritime Emergency Management	5 ECTS
Sømilitær ledelse	10 ECTS

Uddannelsesretningsspecifikke moduler for Flyvevåbnet

Danmark som strategisk aktør II	5 ECTS
Luftoperationer, teori og doktrin	5 ECTS
Flyvevåbnets operationer	10 ECTS
Luftmilitær ledelse	5 ECTS
Planlægning af luftoperationer	5 ECTS

Uddannelsesretningsspecifikke moduler for Beredskabsstyrelsen

Rammesætning for officerens virke i Beredskabsstyrelsen	5 ECTS
Danmark som strategisk aktør II	5 ECTS
Krise- og operativ ledelse i Beredskabsstyrelsen	10 ECTS
Luftmilitær ledelse	5 ECTS
Beredskabsstyrelsen som international aktør	5 ECTS

Afgangsprojekt

Afgangsprojektet er på 15 ECTS-point og afslutter uddannelsen. Afgangsprojektet skal dokumentere, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået.

Afgangsprojektets emne skal ligge inden for uddannelsens faglige område. Studiechefen godkender afgangsprojektets emne. Afgangsprojektet skrives inden for den studerendes valgte uddannelsesretning.

De obligatoriske og uddannelsesretningsspecifikke moduler med et omfang på 45 ECTS-point skal være bestået, før den studerende kan gå til eksamen i afgangsprojektet.

MILITÆR DIPLOMUDDANNELSE FOR HÆREN

Formål

Officeren skal kunne lede og føre hærenheder i kamp.

Mål for læringsudbytte

Efter endt "Militær diplomuddannelse for Hæren" skal den studerende have opnået følgende specifikke delmål for læringsudbytte:

Viden

- Skal have viden om teorier, metoder, begreber, principper og processer inden for det hærtaktiske område, den føringsmæssige praksis og det ledelsesmæssige område og praksis.
- Skal i et videnskabsteoretisk perspektiv have teoretisk og praktisk forståelse for den militære profession og de dertil knyttede ledelsesmæssige udfordringer.
- Skal have viden om afdelingsniveau med fokus på kampbataljonen, herunder overvejelsesmetodik og delingen som selvstændig indsat.
- Skal kunne reflektere over doktringrundlag og overvejelsesmetodikker i Hæren i relation til praktiske militære problemstillinger.
- Skal have viden om Forsvarets politik i forhold til krænkende adfærd.
- Skal have viden om Danmark som strategisk aktør, herunder det militære instruments rolle til opnåelsen af politiske målsætninger, samt viden om internationale sammenhænge, kulturer og aktører, jus ad bellum samt forsvarsforlig som politisk instrument.
- Skal have viden om den historiske og nutidige udvikling inden for felterne krigsteori og militærhistorie, herunder militær tænkning, krigsføringens kredsløb, krigens love, humanitær folkeret samt potentielle og aktuelle fjendtlige strukturers doktriner på kamppladsen.
- Skal have forståelse for sammenhængen mellem krigsteori og doktringrundlag på det taktiske niveau.
- Skal have forståelse for Hærens materiel og organisation.

Færdigheder

- Skal kunne anvende relevant empiri, teori og metode herunder Forsvarets ledelsesgrundlag, Hærens taktiske doktriner og krigshistorie til løsning af større planlægningsopgaver i forbindelse med operativ indsættelse.
- Skal ud fra en lokal sikkerhedspolitisk situation kunne analysere og vurdere en problemstilling.
- Skal kunne formidle mundtligt og skriftlig til underlagt personel såvel som overordnede og øvrige samarbejdspartnere i relation til løsning af operative opgaver.
- Skal kunne anvende Forsvarets politik om krænkende adfærd til at lede og forvalte undergivent personel.

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer herunder forberede en hærenhed til indsættelse samt kunne lede og føre hærenheder i kamp.
- Skal selvstændigt kunne samvirke med andre kamp- og kampstøtteenheder samt selvstændigt kunne udvikle sit underlagte personel herunder kunne arbejde fagligt såvel som tværfagligt.
- Skal selvstændigt kunne opsøge ny viden inden for det operative, ledelsesmæssige eller strategiske område med henblik på, at komme med forslag til at justere og udvikle den militære opgaveløsning.

Uddannelsesstruktur

Grundlæggende landmilitær taktik 10 ECTS	Danmark som strategisk aktør I 5 ECTS	Krigshistorie og hærofficeren 5 ECTS	Grundlæggende landmilitære operationer 10 ECTS	Afgangsprojekt 15 ECTS
Grundlæggende Militær Ledelse 10 ECTS			Landmilitær ledelse 5 ECTS	
60 ECTS				

Det gennemgående og faglige fokus i uddannelsen udgøres af tre de kernefagligheder; militær ledelse, militær strategi og militære operationer - i en hærmæssig kontekst.

Den militære diplomuddannelse for Hæren består af syv moduler, hvor modulerne i militær ledelse (Institut for Ledelse og Organisation - ILO) og militær taktik henholdsvis militære operationer (IMO – Institut for Militære Operationer) afvikles sideløbende. Kompetencerne opnået i det første IMO-modul omhandler udførelsen og planlægningen af grundlæggende militære operationer (eks. angreb og forsvar) samt den militære overvejesmodel. I andet modul bygges videre på kompetencerne fra modul 1 og kompleksiteten øges ved en integration af krigens love og nye scenarier (eks. henholdende kamp, angreb fra bevægelse mv.). Der er således nogle kompetencer, der skal være på plads forud for indtrædelse på modulet "Grundlæggende landmilitære operationer". Disse kompetencer opnås ved at gennemføre modulet "Grundlæggende landmilitær taktik".

Modulerne i militær strategi (Institut for Strategi og Krigsstudier - ISK) afvikles midtvejs. Uddannelsen afsluttes med et afgangprojekt, som skal omhandle en for en hærofficer relevant praksisnær militær problemstilling.

Krigens regler integreres i undervisningen, idet regler om staters adgang til at føre krig indeholdes i modulerne om militær strategi, og regler om krigsførelse indeholdes i modulerne om militære operationer.

Krigshistorie indgår i alle moduler som empiri.

Oversigt over prøver og bedømmelser

Militær diplomuddannelse for Hæren			
Modultitel	ECTS	Eksamensform	Bedømmer
Grundlæggende landmilitær taktik (IMO)	10	Individuel skriftlig eksamen. 6 timer.	Intern
Grundlæggende militær ledelse (ILO)	10	Mundtlig eksamen, 30 min.	Intern
Danmark som strategisk aktør I (ISK)	5	Mundtlig eksamen, 30 min.	Ekstern
Krigshistorie og hærofficeren (ISK)	5	Undervisningsdeltagelse.	Intern

Grundlæggende landmilitære operationer (IMO)	10	Individuel mundtlig eksamen.	Ekstern
Landmilitær ledelse (ILO)	5	Mundtlig eksamen, 30 min.	Ekstern
Afgangprojekt	15	Et skriftligt projekt, samt en individuel mundtlig eksamen på 30 min.	Ekstern

MILITÆR DIPLOMUDDANNELSE FOR SØVÆRNET

Formål

Den militære diplomuddannelse for Søværnet har til formål, at den kommende søofficer udvikler personlige og faglige kompetencer til selvstændigt at varetage opgaver som officer på premierløjtnantsniveau. Den uddannede skal kunne vurdere, reflektere over og anvende teoretiske og metodiske elementer, der indgår i den sømilitære praksis.

Den studerende skal lære at håndtere komplekse situationer og udvikle egen praksis i en daglig ledelsesmæssig og operativ kontekst i et spændingsfelt mellem forskellige faggrupper og modsatrettede behov.

Den uddannede skal kunne indgå i tværfagligt samarbejde og påtage sig ansvar for opgaveløsningen og ledelse af personel, inden for rammerne af en professionel etik.

Mål for læringsudbytte

Efter endt "Militær diplomuddannelse for Søværnet" skal den studerende have opnået følgende specifikke delmål for læringsudbytte:

Viden

- Skal have viden om teorier, metoder, begreber, principper og processer inden for den maritime operative praksis.
- Skal have viden om Forsvarets politik i forhold til krænkende adfærd.
- Skal have forståelse for de særlige fysiske, psykiske og sociale ledelsesvilkår med tilknyttede teorier, der gør sig gældende på et skib i Søværnet.
- Skal i et teoretisk perspektiv kunne forstå den kompleksitet som Søværnets sejlene enheder opererer i.
- Skal have forståelse for Søværnets operative virke, herunder de maskintekniske, våben- og elektroniktekniske samt taktiske værktøjer og deres interaktion.
- Skal i et teoretisk perspektiv kunne reflektere over teoriens, begrebers og metoders betydning i forhold til Søværnets operative virke i det fulde konfliktspektrum, både nationalt og internationalt.
- Skal have forståelse for praksis og anvendt metode i relation til de folkeretlige regler for magtanvendelse i forbindelse med militære operationer i og uden for væbnet konflikt, samt øvrig regulering af magtanvendelse i forbindelse med retshåndhævelsesopgaver.

Færdigheder

- Skal kunne anvende ledelsesteoretiske samt pædagogiske redskaber og teorier om maritime operationer, strategi og ledelse.
- Skal kunne planlægge, lede og fordele løsningen af de pålagte opgaver, der ligger inden for søofficerens fagområde.
- Skal kunne vurdere operative og ledelsesmæssige problemstillinger af sømilitær karakter samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller.
- Skal på dansk og engelsk kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til medarbejdere og foresatte samt eksterne samarbejdspartnere.
- Skal kunne anvende Forsvarets politik om krænkende adfærd til at lede og forvalte undergivent personel.

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i en daglig ledelsesmæssig og operativ kontekst i Søværnet både nationalt og internationalt.
- Skal selvstændigt kunne indgå i et tværfagligt samarbejde og tage ansvar for arbejdsprocesser og ledelsesmæssige udfordringer i det sømilitære spektrum.

- Skal som leder og rollemodel være kulturbærende og kunne påtage sig ansvar for at efterleve Søværnets værdier.
- Skal kunne tage ansvar for egen og underlagt persons udvikling inden for professionens rammer.

Uddannelsesstruktur

Grundlæggende militær ledelse 10 ECTS	Danmark som strategisk aktør I 5 ECTS	Sømilitære operationer 10 ECTS	Maritime Emergency Management 5 ECTS	Maritime myndighedsopgaver 5 ECTS	Sømilitær ledelse 10 ECTS	Afgangsprojekt 15 ECTS
60 ECTS						

Det gennemgående og faglige fokus i uddannelsen udgøres af tre de kernefagligheder; militær ledelse, militær strategi og militære operationer - i en maritim kontekst. Desuden er der fokus på den maritime platform som virkemidlet i militære operationer til søs.

Det første ledelsesmodul "Grundlæggende militær ledelse" (Institut for Ledelse og Organisation – ILO) har til formål, at den studerende bliver introduceret til rammerne for det generelle virke som militær leder. Det andet ledelsesmodul "Sømilitær ledelse", der gennemføres efter de operativt orienterede moduler, sætter ledelsesvirket i en maritim kontekst og heri de særlige ledelsesmæssige forhold, som gør sig gældende på en maritim platform under de særlige maritime operationsvilkår.

I modulet "Danmark som strategisk aktør I" (Institut for Strategi og Krigsstudier - ISK) opnår den studerende en generel forståelse for Forsvaret som del af samfundet og som et internationalt og nationalt politisk virkemiddel i en strategisk kontekst.

De operativt orienterede moduler "Sømilitære operationer", "Maritime Emergency Management" samt "Maritime myndighedsopgaver" (alle Institut for Militære Operationer – IMO) er tværfaglige og har generelt til formål, at den studerende opbygger en kernefaglighed for søofficerer i såvel et teoretisk perspektiv som via konkrete cases. Søkrigshistorie indgår i modulerne.

Slutteligt gennemføres afgangprojektet, som indledes parallelt med modulerne "Maritime Emergency Management" og "Sømilitær ledelse".

Under diplomuddannelsen inddrages de studerendes erhvervs erfaring, som er opnået ved tjeneste og funktionsuddannelse i Søværnet inden indtræden på diplomuddannelsen således, at den militære diplomuddannelse bygger på og forholder sig til det praksisnære i professionen.

Oversigt over prøver og bedømmelser

Militær diplomuddannelse for Søværnet			
Modultitel	ECTS	Eksamensform	Bedømmer
Grundlæggende militær Ledelse (ILO)	10	Mundtlig eksamen, 30 min.	Intern
Danmark som strategisk aktør I (ISK)	5	Mundtlig eksamen, 30 min.	Ekstern
Sømilitære operationer (IMO)	10	Mundtlig eksamen på baggrund af skriftlig gruppeopgave, 30 min.	Ekstern
Maritime myndighedsopgaver (IMO)	5	Skriftlig eksamen, 5 timer.	Intern
Maritime Emergency Management (IMO)	5	Mundtlig handleprøve som gruppeeksamen, 60 min.	Ekstern
Sømilitær ledelse (ILO)	10	Mundtlig gruppeeksamen, 90 min.	Ekstern
Afgangprojekt	15	Et skriftligt projekt, samt en individuel mundtlig eksamen på 30 min.	Ekstern

MILITÆR DIPLOMUDDANNELSE FOR FLYVEVÅBNET

Formål

Den militære diplomuddannelse for Flyvevåbnet har til formål at udvikle den kommende officer til at varetage løsning af den samlede opgaveportefølje på premierløjtnantsniveau.

Den personlige og faglige udvikling bibringer den studerende kompetencer til selvstændigt at varetage opgaver som officer i Flyvevåbnet, herunder virket som leder i det fulde spektrum af Flyvevåbnets operationer – nationalt som internationalt.

Den studerende skal løbende kunne reflektere over egen praksis og tage ansvar for ny læring og viden samt professionelt indgå i nationale og internationale sammenhænge.

Mål for læringsudbytte

Efter endt "Militær diplomuddannelse for Flyvevåbnet" skal den studerende have opnået følgende specifikke delmål for læringsudbytte:

Viden

- Skal have udviklingsbaseret viden om praksis og teorier, metoder, begreber, principper, teknologi og processer inden for luftoperationer, militær strategi og ledelse af relevans for virket som officer i flyvevåbnet.
- Skal have udviklingsbaseret viden om Flyvevåbnets ledelses-, styrings- og forvaltningsgrundlag.
- Skal have viden om Forsvarets politik i forhold til krænkende adfærd.
- Skal i et videnskabsteoretisk perspektiv kunne forstå praksis, anvendt teori og metode om luftoperationer, militær strategi og ledelse af relevans for det praktiske virke som officer i Flyvevåbnet.
- Skal kunne reflektere over teoriens, begrebers, metoders og teknologis betydning i forhold til Flyvevåbnets operative virke i det fulde konfliktspektrum, nationalt og internationalt.

Færdigheder

- Skal kunne planlægge og bidrage til gennemførelse af Forsvarets luftoperationer.
- Skal kunne planlægge, lede, fordele og evaluere pålagte opgaver i forhold til underlagt personel.
- Skal kunne anvende Flyvevåbnets styrings- og forvaltningsgrundlag i virket som officer.
- Skal kunne vurdere praksisnære og teoretiske problemstillinger med luftoperative, militærstrategiske og ledelsesmæssige dimensioner inden for virket i Flyvevåbnet og vælge relevante løsningsmodeller.
- Skal kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til medarbejdere og ledere inden for egen enhed, samt eksterne samarbejdspartnere under anvendelse af Forsvarets kommunikative politikker, strategier, direktiver og bestemmelser.
- Skal kunne anvende Forsvarets politik om krænkende adfærd til at lede og forvalte undergivent personel.

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse situationer under nationale og internationale operationer i relation til officerens praksis i Flyvevåbnet i overensstemmelse med de strategiske mål.
- Skal selvstændigt udøve ledelse af egen enheds opgaveløsning, herunder påtage sig medansvar for såvel proces som produkt.
- Skal som leder og rollemodel være kulturbærende og kunne påtage sig ansvar for, at efterleve flyvevåbnets værdier.
- Skal kunne identificere egne og underlagt personels læringsbehov og strukturere nødvendig kompetenceudvikling.

Uddannelsesstruktur

Grundlæggende militær Ledelse 10 ECTS	Danmark som strategisk aktør I 5 ECTS	Danmark som Strategisk Aktør II 5 ECTS	Luftoperationer, teori og doktrin 5 ECTS	Flyvevåbnets operationer 10 ECTS	Luftmilitær ledelse 5 ECTS	Planlægning af luftoperationer 5 ECTS	Afgangsprojekt 15 ECTS
60 ECTS							

Modulerne er monofaglige med selvstændig eksamen.

Det gennemgående og faglige fokus i uddannelsen udgøres af tre de kernefagligheder; militær ledelse, militær strategi og militære operationer - i en flyvevåbenkontekst. Modulerne er tilrettelagt således, at de tager afsæt i officerens kernefaglighed i et teoretisk perspektiv.

Det første obligatoriske modul "Grundlæggende militær ledelse" (Institut for Ledelse og Organisation – ILO) bibringer den studerende et teoretisk afsæt for at arbejde videre med personlig udvikling. Modulet "Luftmilitær ledelse" (ILO) bibringer den studerende kompetencer til at agere konstruktivt og effektivt ved udøvelse af ledelse i Flyvevåbnet.

Modulerne "Danmark som strategisk aktør I" og "Danmark som strategisk aktør II" (begge af Institut for Strategi og Krigsstudier – ISK), skaber et teoretisk fundament for at kunne indtænke samfundet som helhed og Forsvaret som et internationalt og nationalt politisk virkemiddel i en strategisk kontekst.

De operative orienterede moduler "Luftoperationer, teori og doktrin", "Flyvevåbnets operationer" og "Planlægning af luftoperationer" (alle Institut for Militære Operationer – IMO) opbygger en kernefaglighed for officer i Flyvevåbnet i et teoretisk og praksisnært perspektiv.

Diplomuddannelsens moduler indeholder en faglig progression, der skaber en sammenhæng som fundament for tværfaglig refleksion. Progressionen understøtter de studerendes mulighed for valg af problemstilling til afgangsprøvet.

Under diplomuddannelsen inddrages de studerendes erhvervserfaring, som er opnået ved tjeneste og tidligere uddannelse i Flyvevåbnet inden indtræden på diplomuddannelsen således, at den militære diplomuddannelse bygger på og forholder sig til det praksisnære i professionen.

Militær krigshistorie indgår i modulerne.

Øversigt over prøver og bedømmelser

Militær diplomuddannelse for Flyvevåbnet			
Modultitel	ECTS	Eksamensform	Bedømmelser
Grundlæggende militær ledelse (ILO)	10	Individuel mundtlig eksamen, 30 min.	Intern

Danmark som strategisk aktør I (ISK)	5	Undervisningsdeltagelse.	Intern
Danmark som strategisk aktør II (ISK)	5	Individuel mundtlig eksamen på 30 min. på baggrund af synopsis.	Ekstern
Luftoperationer, teori og doktrin (IMO)	5	Individuel mundtlig eksamen, 30 min.	Intern
Flyvevåbnets operationer (IMO)	10	Individuel skriftlig eksamen	Ekstern
Luftmilitær ledelse (ILO)	5	Individuel mundtlig eksamen, 30 min.	Ekstern
Planlægning af luftoperationer (IMO)	5	Individuel mundtlig eksamen, 30 min.	Ekstern
Afgangprojekt	15	Et skriftligt projekt, samt en individuel mundtlig eksamen på 30 min.	Ekstern

MILITÆR DIPLOMUDDANNELSE FOR BEREDSKABSSTYRELSEN

Formål

Den militære diplomuddannelse for Beredskabsstyrelsen har til formål at udvikle og kvalificere den kommende officer til selvstændigt at varetage opgaver på korpsmesterniveau. Officeren skal kunne varetage ledelse af Beredskabsstyrelsens enheder ved alle former for store og/eller komplekse hændelser og operationer i en national og international kontekst.

At den personlige og faglige udvikling bibringer den studerende kompetencer til løbende at kunne reflektere over egen praksis, at tage ansvar for ny læring og viden, samt professionelt bidrage til godt samarbejde på tværs af beredskabsaktører og samarbejdspartnere i såvel nationale som internationale sammenhænge.

Mål for læringsudbytte

Efter endt "Militær diplomuddannelse for Beredskabsstyrelsen" skal den studerende have opnået følgende specifikke delmål for læringsudbytte:

Viden:

- Skal have udviklingsbaseret viden om praksis og teorier, metoder, begreber, principper og processer inden for Beredskabsstyrelsens virkeområde i daglig tjeneste og under operativt virke.
- Skal have viden om Forsvarets politik i forhold til krænkende adfærd.
- Skal have teoretisk og praktisk forståelse for Beredskabsstyrelsens fagområde og officerens profession samt de dertil knyttede ledelsesmæssige udfordringer.
- Skal i et teoretisk perspektiv kunne reflektere over og forstå praksis', teoriens, begrebers og metoders betydning i relation til Beredskabsstyrelsens operative virke, såvel operativt, strategisk som ledelsesmæssigt.
- Skal have forståelse for de generelle krav og forventninger, der er knyttet til praksis som officer på laveste niveau i Beredskabsstyrelsen.

Færdigheder:

- Skal kunne planlægge, lede og evaluere pålagte opgaver skriftligt og mundtligt i forhold til såvel medarbejdere, overordnede og samarbejdspartnere i den daglige tjeneste og under operativt virke.
- Skal kunne anvende relevant empiri, teori og centrale metoder, under hensyntagen til gældende lovgivning og Beredskabsstyrelsens regler og procedurer, såvel i forbindelse med den daglige tjeneste som under operativt virke.
- Skal kunne vurdere operative og ledelsesmæssige problemstillinger af fagspecifik karakter i Beredskabsstyrelsen, herunder kunne vælge og begrunde relevante løsningsmodeller.
- Skal kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til medarbejdere, overordnede og samarbejdspartnere.
- Skal kunne anvende Forsvarets politik om krænkende adfærd til at lede og forvalte undergivent personel.

Kompetencer:

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i en daglig ledelsesmæssig og operativ kontekst i Beredskabsstyrelsen nationalt og internationalt, herunder kunne indgå i tværfaglige samarbejder.
- Skal selvstændigt udøve ledelse af store styrker ved operativt virke i store og/eller komplekse hændelser, herunder udvise ansvar for proces, procedurer og valgte løsninger.
- Skal som leder og rollemodel være kulturbærende og kunne påtage sig ansvar for at efterleve Beredskabsstyrelsens værdier.

- Skal kunne identificere egne og underlagt personels lærings- og udviklingsbehov. Hertil selvstændigt tage ansvar for udvikling af egen faglighed og ledelsesvirke inden for professionens rammer.

Uddannelsesstruktur

FAK	BOS	BOS	FAK	FAK	FAK	BOS	FAK
Grundlæggende militær ledelse 10 ECTS	Rammesætning for officerens virke i Beredskabsstyrelsen	Krise- og operativ ledelse i Beredskabsstyrelsen 10 ECTS	Danmark som strategisk aktør I 5 ECTS	Danmark som strategisk aktør II 5 ECTS	Luftmilitær ledelse 5 ECTS	Beredskabsstyrelsen som international aktør 5 ECTS	Afgangsprojekt 15 ECTS
60 ECTS							

Skitsen illustrerer de enkelte modulers anbefalede indbyrdes rækkefølge og belastning i studieforløbet.

Det gennemgående og faglige fokus i uddannelsen udgøres af de tre kernefagligheder; militær ledelse, militær strategi og militære operationer - i en kontekst af Beredskabsstyrelsens operative opgaveportefølje. Modulerne er tilrettelagt således, at de tager afsæt i officerens kernefaglighed i et teoretisk perspektiv.

Den militære diplomuddannelse for Beredskabsstyrelsen består af syv moduler med efterfølgende afgangsprøve, der tager udgangspunkt i den studerendes forventede praktiske erfaring, samt den faglige progression modulerne imellem. Sammenhængen mellem modulerne skaber endvidere fundament for tværfaglig refleksion, ligesom den vil kunne understøtte den studerendes mulighed for valg af problemstilling til afgangsprøven.

Den militære diplomuddannelse for Beredskabsstyrelsen gennemføres i et samarbejde med Flyvevåbnets Officersskole, hvor modulerne "Grundlæggende militær ledelse", "Danmark som strategisk aktør I", "Danmark som strategisk aktør II", "Luftmilitær ledelse" og "Afgangsprojekt" gennemføres sammen i regi af Flyvevåbnets Officersskole.

Det obligatoriske modul "Grundlæggende militær ledelse" (Institut for Ledelse og Organisation – ILO) bibringer den studerende et teoretisk afsæt for at arbejde videre med personlig udvikling.

Modulet "Luftmilitær ledelse" (Institut for Ledelse og Organisation – ILO) bibringer den studerende kompetencer til at agere konstruktivt og effektivt ved udøvelse af ledelse i Beredskabsstyrelsen.

Modulerne "Danmark som strategisk aktør I" og "Danmark som strategisk aktør II" (begge af Institut for Strategi og Krigsstudier – ISK), skaber et teoretisk fundament for at kunne indtænke samfundet som helhed og Forsvaret som et internationalt og nationalt politisk virkemiddel i en strategisk kontekst, herunder Beredskabsstyrelsen.

De operative orienterede moduler "Rammesætning for officerens virke i Beredskabsstyrelsen", "Krise- og operativ ledelse i Beredskabsstyrelsen" og "Beredskabsstyrelsen som international aktør" (alle Institut for Militære Operationer – IMO og Beredskabsstyrelsens Officersskole (BOS)) opbygger en kernefaglighed for officerer i Beredskabsstyrelsen i et teoretisk og praksisnært perspektiv.

Idet Beredskabsstyrelsens operative praksis altid vil indbefatte et tæt samarbejde med en eller flere andre myndigheder/organisationer, er der i uddannelsens fagmoduler lagt vægt på at den studerende, som en del af fagmodulerne, deltager i tværorganisatoriske fagseminarer/workshops/læringsseancer på relevant niveau.

Øversigt over prøver og bedømmelser

Militær diplomuddannelse for Beredskabsstyrelsen			
Modultitel	ECTS	Eksamensform	Bedømmer
Grundlæggende militær ledelse (ILO)	10	Individuel mundtlig eksamen, 30 min.	Intern
Rammesætning for officerens virke i Beredskabsstyrelsen (IMO/BOS)	5	Mundtlig prøve på baggrund af et afleveret notat	Ekstern
Danmark som strategisk aktør I (ISK)	5	Undervisningsdeltagelse	Intern
Danmark som strategisk aktør II (ISK)	5	Individuel mundtlig eksamen på 30 min. på baggrund af synopsis	Ekstern
Krise- og operativ ledelse i Beredskabsstyrelsen (IMO/BOS)	10	Individuel mundtlig eksamen af 60 minutters varighed baseret på en skriftlig opgave	Ekstern
Luftmilitær ledelse (ILO)	5	Individuel skriftlig eksamen	Ekstern
Beredskabsstyrelsen som international aktør (IMO/BOS)	5	Individuel mundtlig eksamen, 60 min. Der trækkes et spørgsmål, hvorefter der er 30 min. forberedelse fulgt af 30 min. mundtlig eksamination	Ekstern
Afgangprojekt	15	Et skriftligt projekt, samt en individuel mundtlig eksamen på 30 min.	Ekstern

EVALUERING

Uddannelsen og de enkelte moduler evalueres jf. FAKBST 180-4.

Evalueringer og tilbagemeldinger indgår i den samlede kvalitetssikring af enhedens/skolens uddannelser og anvendes til løbende udvikling af samme jf. FAKBST 180-10.

PRØVER OG BEDØMMELSER

Prøver og bedømmelser er nærmere beskrevet i modulbeskrivelserne. De gennemføres jf. regler beskrevet i Bekendtgørelsen for Forsvarets Militære Diplomuddannelse, der angiver, hvilke paragraffer i eksamensbekendtgørelsen for universitetsuddannelser og i karakterbekendtgørelsen, der gælder for den militære diplomuddannelse.

Når bekendtgørelserne og tilhørende paragraffer, nævnt i bekendtgørelsen for Forsvarets Militære Diplomuddannelse, udgår og erstattes af nye bekendtgørelser og/eller paragraffer, vil det være de nye bekendtgørelser og/eller tilsvarende paragraffer, der vil være gældende.

Se endvidere FAKBST 180-2, Supplerende bestemmelser for eksamen, som er et supplement til de gældende regler.

Hvert enkelt modul afsluttes med en eksamen med individuel bedømmelse efter 7-trins-skalaen eller bestået/ikke bestået. Ved de interne prøver foretages bedømmelsen af minimum to undervisere og/eller andre kompetente medarbejdere fra Forsvarsakademiet jf. FAKBST 180-2. Ved de eksterne prøver foretages bedømmelsen af eksaminator og af en censor udpeget ved Forsvarsakademiets censorkorps for Forsvarets officersuddannelser. Der henvises til FAKBST 180-1.

Alle studerende er automatisk tilmeldt de prøver, der kræves, for at mål for læringsudbyttet kan dokumenteres. Den studerende kan som udgangspunkt ikke afmelde sig en eksamen, med mindre der er tale om dokumenteret sygdom. Der er dog krav til, at den studerende opfylder de forudsætninger for at kunne gå til eksamen, som er yderligere beskrevet under det enkelte modul. Undtager herfor er moduler, hvor den studerende eventuelt har fået merit.

Alle prøver og bedømmelser er tilrettelagt, så der kan foretages en individuel vurdering.

Alle skriftlige og mundtlige prøver og bedømmelser foregår på dansk og/eller engelsk. Det er defineret under de enkelte moduler, hvis eksamen foregår på engelsk.

Vægtning af karakterer

For den samlede diplomuddannelsen udregnes et vægtet gennemsnit af karaktererne fra eksamenerne, på baggrund af de enkelte eksameners vurderede vægt i ECTS-point. Gennemsnittet beregnes efter nedenstående formel med én decimal. Moduler der bedømmes bestået/ikke bestået indgår ikke i beregningen af gennemsnittet:

$$\frac{\text{Eksamenskarakter} \times \text{tilhørende ECTS point}}{\text{ECTS point for samtlige eksamener}}$$

Reeksamination

Hvis studerende ikke består prøver og eksamener, skal de tilbydes en reeksamen. Reeksamination har ikke nødvendigvis samme eksamensform som den ordinære eksamen. Hvis den studerende ikke består en eksamen i tredje forsøg, gennemføres en evalueringskommission jf. FAKBST 180-6.

Sygeeksamen/reeksamination afholdes snarest muligt og senest en måned efter den ordinære eksamen. Det er ikke muligt at gå til reeksamination i moduler, der er bestået. På eksamensbeviset registreres det ikke, hvis et modul er bestået via reeksamination.

Særlige prøvevilkår

Studerende, der er ordblinde eller hvor andre særlige forhold gør sig gældende, kan efter en individuel vurdering ved studieledelsen og evt. test tilbydes særlige prøvevilkår. Med tilbuddet sker der ikke en ændring af prøvens niveau.

Klage over eksamen

Det er muligt at klage over prøver og eksamen, herunder forhold vedr. gennemførelse af eksamen, bedømmelsen af eksamensopgaven og bedømmerne. Procedurer er beskrevet i FAKBST 180-2.

Klagen fremsendes til Forsvarsakademiets Studiekontor. Forsvarsakademiets Uddannelsesstyrelsessektion sagsbehandler herefter klagen med henblik på Dekanens afgørelse.

Klagen skal være skriftlig og begrundet og skal indgives senest to uger efter, at karakteren er meddelt. Fristen løber dog tidligst fra den dato, der er oplyst for meddelelsen af bedømmelsen. Dekanen kan dispensere fra klagefristen, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Dekanens afgørelse kan gå ud på en ombedømmelse, reeksamen eller at klageren ikke får medhold. En mundtlig eksamen kan ikke ombedømmes. Ombedømmelse kan medføre en lavere karakter end den oprindelige, der i så fald vil være gældende. Dekanens afgørelse i klagesagen er endelig og kan ikke påklages yderligere med undtagelse af retlige (herunder forvaltningsretlige) fejl, der kan påklages til Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

Modulbevis og eksamensbevis

Til studerende, der opfylder beståelseskriterierne, udfærdiges et eksamensbevis.

Studerende, der ikke gennemfører hele uddannelsen, kan efter anmodning få udleveret et bevis med de beståede moduler.

MERIT

Det er almindeligvis ikke muligt at få merit for nogen af modulerne på uddannelsen, da den militære diplomuddannelse er en unik uddannelse med fokus på kompetenceudvikling inden for militær ledelse, militære operationer og militær strategi i det danske Forsvar. Dog kan det være muligt at søge merit fra uddannelsesretningsspecifikke moduler fra en uddannelsesretning til en anden uddannelsesretning inden for den militære diplomuddannelse. Det er den studerende selv, der skal godtgøre at læringsmålene og egne realkompetencer modsvarer de moduler, der søges merit for. Der henvises til FAKBST 180-16.

Et afgangprojekt fra en anden videregående uddannelse, f.eks. et professionsbachelorprojekt, et bachelorprojekt eller et kandidatspeciale kan ikke meritoverføres til diplomuddannelsen.

RETSGRUNDLAG

Studieordningens retsgrundlag udgøres af:

- Bekendtgørelse af lov om Forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.
- Bekendtgørelse om Forsvarets militære diplomuddannelse
- Bekendtgørelse om eksamen og censur ved universitetsuddannelser jf. bekendtgørelse om Forsvarets militære diplomuddannelse

- Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse ved universitetsuddannelser jf. bekendtgørelse om Forsvarets militære diplomuddannelse.

Retsgrundlaget kan læses på www.retsinfo.dk.

FORVALTNINGSGRUNDLAG

- FAKBST 180-01 Bestemmelse om censorkorps for Forsvarsakademiets akkrediterede uddannelser
- FAKBST 180-02 Supplerende bestemmelse for eksamen
- FAKBST 180-04 Bestemmelse for undervisningsevaluering ved Forsvarsakademiet
- FALBST 180-07 Eksamenssnyd, procedurer og sanktioner
- FAKBST 180-10 Rammedirektiv for kvalitetssikring og – udvikling af FAK uddannelser
- FAKBST 180-11 Diplomafgangprojekt og Masterprojekt samt vejledning
- FAKBST 180-12 Bestemmelse for Modulplan
- FAKBST 180-14 bestemmelse for opgørelse af studiebelastning (ECTS) på Forsvarsakademiets akkrediterede uddannelser
- FAKBST 180-16 Bestemmelse om adgangsgrundlag, meritering og realkompetencevurdering ved FAK uddannelser
- FAKBST 180-19 Bestemmelse om Forsvarsakademiets pædagogiske ramme

MODULBESKRIVELSER FOR OBLIGATORISKE MODULER

Obligatorisk modul: Danmark som strategisk aktør I

Administrationskode til ESAS og MOODLE - HRN: MDU-DSAI-HRN-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - SVN: MDU-DSAI-SVN-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - FLV: MDU-DSAI-FLV-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - BRS: MDU-DSAI-BRS-O

ETCS: 5

FORMÅL

At den studerende opnår viden om de centrale forhold, der ligger til grund for Danmarks sikkerhedspolitik, således at den studerende bliver i stand til at kunne analysere og forstå baggrunden for de nationale og internationale opgaver, den pågældende står overfor i sit virke som officer og kan handle i overensstemmelse hermed.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Danmark som strategisk aktør I skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal kunne forstå og reflektere over Forsvarets rolle som et instrument i Danmarks samlede sikkerhedspolitik.
- Skal kunne forstå og reflektere over fagets teorier og metoder med udgangspunkt i forskellige videnskabsteoretiske perspektiver.
- Skal kunne forstå og reflektere over Forsvarets rolle i dansk sikkerheds- og udenrigspolitik og konsekvenserne af militær intervention.

Færdigheder

- Skal kunne anvende udvalgte metoder og redskaber, herunder folkeret, militær strategisk teori og international politik teori til analyse af militærstrategiske problemstillinger med relevans for dansk forsvar.
- Skal kunne vurdere de muligheder og begrænsninger, der knytter sig til Danmark som strategisk aktør i internationale sammenhænge, herunder særligt ved anvendelse af militære magtmidler.
- Skal kunne formidle centrale pointer om den førte danske sikkerhedspolitik til relevante samarbejdspartnere og ansatte i Forsvaret.

Kompetencer

- Skal kunne agere i relation til de forhold og prioriteringer, der ligger til grund for dansk sikkerhedspolitik som en del af en kompleks militær opgaveløsning.
- Skal kunne vedligeholde og udvikle egen viden om Danmarks strategiske rammevilkår til brug for egen officerspraksis.

INDHOLD

- Strategisk teori, de centrale teorier om international politik, beslutningsprocesmodeller og fagets centrale kernebegreber.
- Introduktion til Danmark som småstat, i en bestemt geografisk kontekst og institutionel ramme - FN, NATO, EU.
- Krigens skiftende karakter og varige elementer, samt de militære magtmidlers funktion.
- Dansk sikkerhedspolitik og aktivisme under skiftende vilkår.
- Folkerettens rammesættelse for danske engagementer.

UNDERVISNINGS - OG STUDIEFORMER

Undervisningen foregår i tæt samarbejde med uddannelsens øvrige moduler, der læses parallelt eller efterfølgende, hvorved kadetterne får indsigt i, hvordan den strategiske hensigt og de sikkerhedspolitiske rammevilkår afspejler sig i de operative og taktiske opgaver og overvejelser og dermed i officerens opdrag.

Undervisningen er tilrettelagt som en vekselvirkning mellem introduktion til fagets teorier og metoder samt deres anvendelse på relevante eksempler. Undervisningen lægger stor vægt på studentercentrerede læringsaktiviteter. De studerende understøttes i deres egen udvikling via forberedelse, mundtlige fremlæggelser, inddragende diskussioner og gruppearbejde. Der lægges vægt på studieaktiviteter, der fremmer kritisk tænkning, forståelse for fagets videnskabs-teoretiske grundlag og som understøtter mundtlig formidlingskompetence.

EKSAMEN

For den militære diplomuddannelse for Hæren og Søværnet gennemføres en individuel mundtlig eksamen på 30 min. inkl. votering med afsluttende karakter efter 7-trinsskalaen og ekstern censur.

For den militære diplomuddannelse for Flyvevåbnet og Beredskabsstyrelsen udprøves modulets læringsmål gennem aktiv undervisningsdeltagelse. Bedømmelsen af den aktive undervisningsdeltagelse foretages af underviserne og kan være bestået eller ikke bestået. Kravet til bedømmelsen "bestået" er, at den studerende viser et tilfredsstillende niveau ift. modulets læringsmål gennem aktiv deltagelse i gruppearbejde, undervisningsaktiviteter og ved mundtlige fremlæggelser.

Ved bedømmelsen ikke-bestået udarbejder kadetten en 24 timers afløsningsopgave på maksimalt seks normalsider. Denne opgave bedømmes bestået/ikke-bestået ved intern censur.

Obligatorisk modul: Grundlæggende militær ledelse

Administrationskode til ESAS og MOODLE - HRN: MDU-GMLE-HRN-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - SVN: MDU-GMLE-SVN-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - FLV: MDU-GMLE-FLV-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - BRS: MDU-GMLE-BRS-O

ETCS: 10

FORMÅL

Formålet er, at den studerende i virket som officer bliver i stand til at lede, føre og styre personel og enheder. Derudover skal kadetten kunne reflektere over egen ledelsespraksis med henblik på at skabe rammer for egen og andres udvikling.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Grundlæggende militær ledelse skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have viden om Forsvarets ledelsestænkning og udvalgte ledelses- og organisationsteorier.
- Skal have forståelse for vilkår for god opgaveløsning, herunder individers og gruppers udvikling og adfærd i en militær kontekst.
- Skal have forståelse for officersprofessionens etik og afgrænsninger samt officerens virke som leder og soldat, herunder de særlige krav og forventninger, der er til den militære leders adfærd.

Færdigheder

- Skal kunne anvende Forsvarets ledelsestænkning og udvalgte ledelses- og organisationsteorier i praksis som redskaber i udførelsen af militær ledelse.
- Skal kunne vurdere ledelsesmæssige opgaver samt begrunde, vælge og formidle løsninger under hensyntagen til situationen.
- Skal kunne vurdere egne ledelsesmæssige udfordringer og begrunde beslutningstagen under varierende grader af fysisk og psykisk pres.

Kompetencer

- Skal selvstændigt kunne træffe beslutninger og tage ansvar for disse i komplekse og udviklingsorienterede situationer.
- Kunne samarbejde med over-, side- og underordnet personel.
- Skal kunne udvikle personel og enheder i rammen af Forsvarets ledelsestænkning under inddragelse af relevant ledelsesteori.

INDHOLD

- Forsvarets Ledelsesgrundlag
- Indviders og gruppers udvikling
- Beslutninger og forandringer
- Organisationskultur og -struktur
- Militær etik i praksis
- Diversitet og inklusion
- Den militære leders kommunikation
- Refleksion over egen ledelsespraksis

UNDERVISNING - OG STUDIEMETODER

Der undervises i grundlæggende ledelses- og organisationsteori på individ- og gruppeniveau med udgangspunkt i Forsvarets Ledelsesgrundlags fire fokusområder: relationer, resultater, stabilitet og fornyelse.

Undervisningen er tilrettelagt således, at der stilles store krav til kadettens egen forberedelse såvel som aktiv deltagelse og fysisk tilstedeværelse.

Undervisningen gennemføres med anvendelse af forskellige undervisnings- og studiemetoder med vægt på dem som styrker kadettens evne til at analysere, reflektere og formidle modulets centrale problemstillinger.

Undervisningen veksler mellem oplæg, casearbejde og praktiske øvelser.

EKSAMEN

Mundtlig eksamen, 30 min. eksamination inkl. votering og tilbagemelding.

Eksamen tager udgangspunkt i en praksisnær problemstilling inden for modulets indhold.

Intern censur med to bedømmere.

Obligatorisk modul: Afgangprojekt

Administrationskode til ESAS og MOODLE - HRN: MDU-APRO-HRN-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - SVN: MDU-APRO-SVN-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - FLV: MDU-APRO-FLV-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - BRS: MDU-APRO-BRS-O

ETCS: 15

FORMÅL

Formålet er, at den studerende bliver i stand til selvstændigt at identificere, reflektere og analysere en praksisorienteret militær problemstilling samt diskutere og/eller begrunde eventuelle løsnings- og/eller handlemuligheder gennem anvendelse af teori og metode.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af afgangprojektet skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal i et videnskabsteoretisk perspektiv kunne forstå og skelne mellem forskellige teorier og metoder i forhold til en praksisorienteret militær problemstilling inden for officersvirket.
- Skal kunne reflektere over anvendelse af teori og metode i relation til en praksisorienteret militær problemstilling inden for officersvirket.

Færdigheder

- Skal kunne identificere relevante praksisorienterede militære problemstillinger inden for officersvirket.
- Skal kunne anvende relevant empiri samt teorier og metoder inden for militær ledelse, militære operationer og militær strategi til at analysere praksisnære militære problemstillinger.
- Skal kunne perspektivere, vurdere og diskutere og / eller begrunde valg af relevante løsnings- og / eller handlemuligheder indenfor praksisnære militære problemstillinger.
- Skal kunne formidle og diskutere praksisnære og faglige militære problemstillinger, analyser, perspektiveringer i relevante fora.

Kompetencer

- Skal kunne undersøge komplekse militære problemstillinger inden for officersvirket.
- Skal kunne komme med forslag til at justere og udvikle officerens praksis og den militære opgaveløsning inden for en militær etik.
- Skal kunne arbejde selvstændigt såvel fagligt som tværfagligt.

AFGANGSPROJEKTETS INDHOLD OG FORM

Arbejdet med afgangprojektet skal relateres til studiets fagområder og uddybe arbejdet med disse. Hvor meget de forskellige fagområder vægtes og fylder i projektet, afhænger af den identificerede og godkendte praksisorienterede militære problemstilling.

Den militære problemstilling skal tage udgangspunkt i hhv. Hæren, Søværnet, Flyvevåbnet eller Beredskabsstyrelsen afhængig af den uddannelsesretning, den studerende tager.

Der vil blive undervist i videnskabsteori og metode samt i almene akademiske værktøjsfag.

Under forløbet gennemføres et eller flere opponentseminarer.

Den studerende skal i stor udstrækning selv tilrettelægge sit arbejde med afgangprojektet, herunder empiriindhentning, analyser og skrivearbejde. Der bliver stillet en vejleder til rådighed.

AFGANGSPROJEKTETS EKSAMEN

Eksamen består af et skriftligt projekt skrevet enten individuelt eller i grupper à op til tre studerende samt en individuel mundtlig eksamination på 30 minutter inkl. votering med udgangspunkt i det skriftlige projekt.

Afgangsprojektet skrives på dansk og skal have et omfang af maks. 45 normalsider for individuelt projekt à 2400 anslag med mellemrum (i alt 108.000 anslag), maks. 60 normalsider for grupper af to studerende à 2400 anslag med mellemrum (i alt 144.000 anslag), og maks. 70 normalsider à 2400 anslag med mellemrum (i alt 168.000 anslag) for grupper af tre studerende.

For alle projektyper gælder, at omfanget er ekskl. forside, abstract, indholdsfortegnelse, litteraturliste, fodnoter og bilag. Projektet skal forsynes med et abstract af ½ - 1 side på engelsk. Dette tæller ikke med i afgangsprjektets omfang.

I vurderingen af det skriftlige projekt inkl. abstract indgår stave- og formuleringsevne. Vægten lægges dog på opfyldelse af læringsmål herunder evnen til at reflektere over teori og praksis på et akademisk niveau.

Den endelige karakter er en samlet vurdering af både det skriftlige produkt og den mundtlige præstation.

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at den studerende har bestået diplomuddannelsens øvrige moduler.

MODULBESKRIVELSER FOR UDDANNELSESRETNING HÆREN

Modul: Grundlæggende landmilitær taktik

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-GLMT-HRN-O

ETCS: 10

FORMÅL

Formålet er, at den studerende lærer at overveje for og indsætte en mekaniseret infanteriunderafdeling i rammen kampbataljonen, i offensive, defensive og forudsætningskabende taktiske aktiviteter.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Grundlæggende landmilitær taktik skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have viden om krigshistoriens betydning for professionsforståelsen i hæren.
- Skal have viden om krigens love og øvrig folkeretlig regulerings betydning for militære operationer.
- Skal have forståelse for det doktrinære grundlag på bataljonsniveau.
- Skal kunne reflektere over taktiske doktriner og overvejelsesmetodik i Hæren i relation til taktiske problemstillinger.

Færdigheder

- Skal kunne anvende krigshistoriske eksempler til at identificere afgørende faktorer i relation til grundlæggende taktiske aktiviteter.
- Skal kunne vurdere grundlæggende taktiske problemstillinger samt begrunde og vælge en løsning under hensyntagen til opgaven, tiden og de situationsdannende faktorer samt krigens love mv.
- Skal kunne formidle mundtligt og skriftligt til underlagt personel, hhv. overordnede, inden for den taktiske føringsvirksomhed.

Kompetencer

- Skal i forbindelse med føring af militære operationer kunne tilpasse planen under hensyntagen til opgaven og situationens udvikling.
- Skal som underafdelingschef kunne samvirke med andre kamp- og kampstøtteenheder, under hensyntagen til kommando- og kontrolforhold.

INDHOLD

- Grundlæggende begreber, teorier, doktriner og overvejelsesmetodik inden for militære operationer.
- Det doktrinære grundlag for den mekaniserede infanteriunderafdeling indsat i offensive, defensive og forudsætningskabende taktiske aktiviteter i rammen af kampbataljonen.
- Overvejelse for og indsættelse af den mekaniserede infanteridelingen i rammen af den mekaniserede infanteriunderafdeling.
- Krigens love og øvrig folkeretlig regulerings betydning for militære operationer.
- Militær krigshistorie- og krigsteori, omhandlende klassiske krigsteorier samt den militære udvikling.

UNDERVISNINGS - OG STUDIEMETODER

Undervisningen er tilrettelagt som en vekselvirkning imellem teori og cases med vægt på at styrke den studerendes evne til at analysere, reflektere og formidle taktiske problemstillinger mundtligt og skriftligt.

Undervisningen tager udgangspunkt i taktiske cases, der via den deduktive metode, in casu OPTISUMU, sætter den studerende i stand til individuelt at analysere en taktisk problemstilling herunder formidle beslutningen til undergivent personel, hhv. overordnede.

Undervisningen vil indledningsvist fokusere på overvejelsermetodik med instruktive overvejelser og efterfølgende en didaktisk model med overvejelser, taktiske udtrykninger, føringsvirksomhed, simulering samt refleksion i rammen af kompagniordegruppen.

Der vil i undervisningen blive koblet til militær krigshistorie og krigsteori via aktuelle eksempler, samt krigens love og øvrig folkeretlig regulerings betydning for militære operationer.

EKSAMEN

Eksamen gennemføres som en individuel skriftlig udprøvning, hvor den studerende på baggrund af en taktisk problemstilling, gennemfører taktiske overvejelser og befaler for indsættelse af en mekaniseret infanteriunderafdeling.

Den samlede tid til eksamen er 6 timer.

Intern censur med to bedømmere.

Modul: Krigshistorie og hærofficeren

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-KOHO-HRN-O

ETCS: 5

FORMÅL

Modulet har til formål at sikre et militær- og krigshistorisk fundament for hærofficeren. Undervisningen skal bibringe grundlæggende færdigheder til at arbejde med militærhistoriske begivenheder, krigsteoretiske perspektiver og indsigt i praksiserfaring. Studiet af militær- og krigshistorie er et væsentligt element i kadettens professionelle dannelse - både i forhold til at have indsigt i fortiden, men også for at øge den situationsbestemte mentale fleksibilitet.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Krigshistorie og hærofficeren skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have udviklingsbaseret viden om betydningen af krigsføringens niveauer for arbejdet med militærhistorie.
- Skal have udviklingsbaseret viden om krigsteoriens forklaringskraft samt doktrinudvikling i historisk kontekst.
- Skal kunne forstå militærhistories og krigsteoriens tværfaglige natur og kunne reflektere over anvendelsen af disse i professionen.
- Skal kunne forstå og reflektere over krigshistoriens betydning for hærofficerens praksis og professionsidentitet.

Færdigheder

- Skal kunne anvende historiske og krigsteoretiske kilder kritisk.
- Skal kunne vurdere praksisnære krigs- og militærhistoriske cases ved anvendelse af gængse modeller og metoder samt begrunde relevante resultater i forskellige tværfaglige perspektiver.
- Skal kunne formidle krigs- og militærhistoriske cases som diskussionsoplæg mellem fagfæller.

Kompetencer

- Skal kunne uddrage læring af militærhistoriske emner for at udvikle professionsperspektiver og øge faglig forståelse samt udvikle egen og professionsfælles praksis.

INDHOLD

Rammer for krigsteori, krigshistorie og militærhistorie

- Krigsteoretiske perspektiver om krigens væsen og natur, om kampagnetemaers betydning for opgaveløsning samt grundlæggende principper om krigen og føring.
- Professionens centrale begreber og deres militærhistoriske baggrund.

Fortids- og nutidskontekst

- Læring ved at undersøge fortidens doktrin og implikationer for nutiden.
- Højintensive konflikter imod en spejlbillede-modstander, herunder perspektiver om Danmark under den Kolde Krig.
- Den danske hærs udvikling i en militærhistorisk kontekst.
- Hærens indsættelse i fredsstøttende og fredsbevarende operationer.
- Historiske eksempler på hybride modstandere og den komplekse kampplads.
- Militærstrategiske beslutningers implikationer for officersprofessionen.

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Undervisningen er tilrettelagt til at opnå færdigheder i anvendelsen af fagets empiri, teorier og metoder. Samtidig tillægges studentercentrerede læringsaktiviteter stor vægt.

Kadetterne understøttes i deres udvikling ved egen forberedelse, mundtlige fremlæggelser, inddragende diskussioner og gruppearbejde samt peer feedback. Tillige får kadetterne medindflydelse på valg af cases, hvorved læringen drives af interesse.

Studieaktiviteter prioriteres hvor analytiske evner fremmes, kritisk tænkning udvikles og formidlingskompetencen styrkes. Endelig gennemføres udrykning med det formål at anskueliggøre krigshistoriens praksisrelevans samt øge formidlingsevnen.

Modulet gennemføres parallelt med modulet Danmark som strategisk aktør I, inklusive fælles undervisningstemaer, hvorved der opnås synergisk indsigt i militær strategi og militærhistorie. Herved knyttes den militærhistoriske faglighed også tæt sammen med strategisk udvikling, og hærens rolle som et politisk instrument for staten kommer til at stå tydeligere frem. Det bliver også tydeligt, at andre faktorer kan være drivkræfter i en militær operation, hvilket ofte kan medføre en dekobling fra missionens oprindelige målsætninger.

EKSAMEN

Udprøvning af modulets læringsmål sker gennem aktiv undervisningsdeltagelse. Bedømmelsen af den aktive undervisningsdeltagelse foretages af underviserne og kan være bestået eller ikke bestået.

Kravet til bedømmelsen "bestået" er, at den studerende viser et tilfredsstillende niveau ift. modulets læringsmål inden for graden af forberedelse, mundtlig formidling, deltagelse i diskussioner og gruppearbejde samt evne til at give konstruktiv feedback.

Ved bedømmelsen ikke-bestået udarbejder kadetten en 24 timers afløsningsopgave på maksimalt seks normalsider. Denne opgave bedømmes bestået/ikke-bestået ved intern censur.

Modul: Grundlæggende landmilitære operationer

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-GLMO-HRN-O

ETCS: 10

FORMÅL

Formålet er, at den studerende lærer med begrænset tid til rådighed at overveje for og ind-sætte en mekaniseret infanteriunderafdeling i rammen af kampbataljonen, i offensive, defen-sive og forudsætningskabende taktiske aktiviteter, i komplekse militære operationer.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Grundlæggende landmilitære operationer skal den studerende have op-nået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have viden om krigshistoriens betydning for metode- og doktrinudvikling i hæren.
- Skal have forståelse for det doktrinære grundlag på bataljonsniveau.
- Skal have forståelse for krigens love og øvrig folkeretlig regulerings betydning for militære operationer.
- Skal kunne reflektere over taktiske doktriner og overvejelsesmetodik i Hæren i relation til komplekse taktiske problemstillinger herunder stille sig kritisk overfor egne taktiske løsninger.

Færdigheder

- Skal kunne anvende krigshistoriske eksempler til at identificere afgørende faktorer i rela-tion til aktuelle taktiske aktiviteter.
- Skal kunne vurdere en kompleks taktisk problemstilling samt begrunde og vælge en løs-ning under hensyntagen til opgaven, tiden, de situationsdannende faktorer samt krigens love mv.
- Skal kunne formidle mundtligt og skriftligt til underlagt personel, hhv. overordnede, inden for den taktiske føringsvirksomhed.

Kompetencer

- Skal i forbindelse med føring af militære operationer kunne afvige fra planen under hensyn-tagen til opgaven og situationens udvikling.
- Skal som underafdelingschef kunne samvirke, herunder indsætte, tilgæede kamp- og kamp-støtteenheder under hensyntagen til kommando- og kontrolforhold.

INDHOLD

- Begreber, teorier, doktriner og overvejelsesmetodik inden for komplekse militære operatio-ner.
- Det doktrinære grundlag for den mekaniserede infanteriunderafdeling indsat i offensive og defensive taktiske aktiviteter i sammenhæng med forudsætningskabende taktiske aktivi-teter i rammen af kampbataljonen.
- Overvejelse for og indsættelse af den mekaniserede infanteridelingen i rammen af den me-kaniserede infanteriunderafdeling.
- Krigens loves og øvrig folkeretlig regulerings betydning for militære operationer.
- Militær krigshistorie- og krigsteori omhandlende klassiske krigsteorier samt den militære udvikling.

UNDERVISNINGS - OG STUDIEMETODER

Undervisningen er tilrettelagt som en vekselvirkning imellem teori og cases med vægt på at styrke den studerendes evne til selvstændigt at kunne analysere, reflektere og formidle kom-plekse taktiske problemstillinger mundtligt og skriftligt.

Undervisningen tager udgangspunkt i taktiske cases, der via den deduktive metode, in casu OPTISUMU, sætter den studerende i stand til individuelt, med begrænset tid til rådighed, at analysere en taktisk problemstilling og herunder argumenteret formidle beslutningen til undergivent personel, hhv. overordnede. Undervisningen vil tage sit udgangspunkt i en didaktisk model med overvejelser, taktiske udrykninger, føringsvirksomhed, simulering samt refleksion i rammen af kompagniordregruppen.

Krigens love mv. vil være integreret i de taktiske scenarier.

Der vil i undervisningen blive draget paralleller til den militære krigshistorie og herunder krigsteori for at styrke den studerendes forståelse for det doktrinære grundlag.

EKSAMEN

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen i modulet, at den studerende har bestået modulet "Grundlæggende landmilitær taktik".

Eksamen gennemføres som en individuel mundtlig udprøvning, hvor den studerende på baggrund af en taktisk problemstilling gennemfører hastige overvejelser og argumenteret formidler beslutningen.

Den samlede tid til eksamen er 60 minutter inkl. votering.

Ekstern censur – bedømmes af eksaminator og censor.

Modul: Landmilitær ledelse

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-LMLE-HRN-O

ETCS: 5

FORMÅL

Formålet er, at den studerende kan lede og særligt føre personel og enheder i rammen af Hærens styrkeindsættelse.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af modulet Landmilitær ledelse skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have viden om Hærens tilgang til føring.
- Skal kunne forstå og reflektere over teorier og modeller i relation til ledelse og føring.
- Skal kunne forstå og reflektere over ledelses- og føringsmæssige opgaver samt beslutningstagning under fysisk og psykisk pres.
- Skal kunne forstå og reflektere over sociale, kulturelle og psykologiske faktorer, der påvirker personel og enheder før, under og efter landmilitære operationer.

Færdigheder

- Skal kunne formidle informationer, problemstillinger, løsningsmodeller og føringsmæssige beslutninger på en klar og effektiv måde.
- Skal kunne vurdere militærhistoriske eksempler samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller.
- Skal kunne vurdere komplekse ledelses- og føringsmæssige problemstillinger i den direkte ledelse af andre under hensyntagen til opgaven og situationen.
- Skal vurdere og begrunde ledelses- og føringsmæssige handlinger foretaget under fysisk og psykisk pres.

Kompetencer

- Skal gennem modulets teorier og modeller kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i den direkte ledelse af andre.
- Skal selvstændigt kunne indgå og samarbejde i ledelses- og føringsmæssige beslutninger og handlinger foretaget under fysisk og psykisk pres.
- Skal kunne håndtere komplekse ledelses- og føringsmæssige opgaver i konteksten af Forsvarets ledelsesgrundlag.
- Skal kunne identificere egen rolle i enhedens opgaveløsning under landmilitære operationer.

INDHOLD

- Kampmoral og kampkraft
- Praktisk føring
- Håndtering af pres
- Mission Command
- Organisering af arbejdet
- Motivation, mening og kultur
- Magtanvendelse og militær etik
- Mod i ledelse og føring
- Komplexitet og beslutningstagning
- Defusing, debriefing og evaluering efter indsættelse

UNDERVISNING - OG STUDIEMETODER

Undervisningen er tilrettelagt således, at der stilles krav til den studerendes egen forberedelse såvel som aktiv deltagelse og fysisk tilstedeværelse.

Undervisningen gennemføres med anvendelse af forskellige undervisnings- og studiemetoder med vægt på dem som styrker den studerendes evne til at beslutte og handle under styrkeindsættelse.

Undervisningen veksler mellem oplæg, casearbejde og øvelsesvirksomhed.

EKSAMEN

Der gennemføres en mundtlig eksamen på 30 min. inkl. votering og tilbagemelding. Eksamen tager udgangspunkt i en praksisnær problemstilling inden for modulets indhold.

Ekstern censur – bedømmes af eksaminator og censor.

MODULBESKRIVELSER FOR UDDANNELSESRETNING SØVÆRNET

Modul: Sømilitære operationer

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-SØMO-SVN-O

ETCS: 10

FORMÅL

Formålet med modulet er, at den studerende får viden om og forståelse for Søværnets virke og rolle i samvirke med andre værn og ikke-militære aktører, således at den studerende er i stand til at indgå i ledelsen af, og kan anvende doktrinære metoder og redskaber til planlægning og gennemførelse af, maritime militære operationer. Samtidig er formålet, at den studerende kan håndtere komplekse situationer, herunder indgå i et fagligt og tværfagligt samarbejde.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Sømilitære operationer skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have viden om officersprofessionens militære operative praksis herunder anvendt teori og metode.
- Skal have forståelse for værnenes virke og rolle i militære operationer.
- Skal have forståelse for samvirket med andre aktørers betydning i militære operationer.
- Skal have forståelse for doktrin og operative analysemetoder inden for Søværnets virke.
- Skal have forståelse for krigens love og de dele af den øvrige folkeretlige regulering, der relaterer sig til deres virke som officerer.

Færdigheder

- Skal på et doktrinært grundlag kunne vurdere taktiske problemstillinger med henblik på at kunne begrunde og vælge relevante løsninger under iagttagelse af folkeretlige og mandatmæssige begrænsninger.
- Skal kunne formidle militære operative problemstillinger, løsningsforslag og anvendt doktrin til sideordnet og underlagt personel.
- Skal kunne formidle militærfagligt ordforråd og terminologi på engelsk i forbindelse med planlægning og gennemførelse af maritime militære opgaver.

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer under militære indsættelser.
- Skal kunne deltage i planlægning, ledelse og gennemførelse af maritime militære operationer, herunder med ikke-militære aktører.

INDHOLD

- Metode og analysemodeller.
- Militære doktriner.
- Krigsteoretiske studier.
- Værnsspecifikke fuldspektrum operationer.
- Militære operationer generelt, samt deres bidrag i en samtænkt indsats.
- De folkeretlige regler for sømilitære operationer, herunder krigens love og relevante dele af havretten.
- Ledelse, styring, planlægning og gennemførelse af maritime militære operationer på taktisk niveau.
- Militærfagligt ordforråd på engelsk.
- Søkrigshistorie.

UNDERVISNINGS - OG STUDIEMETODER

Undervisningen er tilrettelagt som en vekselvirkning mellem teori og casearbejde. Undervisningen gennemføres med anvendelse af forskellige undervisningsformer, med vægt på former som styrker den studerendes evne til at analysere, reflektere og formidle modulets centrale problemstillinger både mundtligt og skriftligt.

Der vil blive lagt særligt vægt på studieaktiviteter som stabs/gruppearbejde, casearbejde, situationsspil og simulation samt diskussion, sparring og refleksion.

Undervisningen stiller krav til, at såvel lærer som studerende er i stand til at veksle mellem forskellige roller. Undervisningsformen spænder over lærerstyret undervisning, vejledning og understøttelse af de studerendes refleksion. Tilsvarende spænder den studerendes rolle over aktiv deltagelse i lærerstyret undervisning og selvstændig tilrettelæggelse af gruppe- og casearbejde.

Under modulet skal de studerende i grupper udarbejde to mundtlige oplæg, hvoraf det ene er på engelsk, med tilhørende studieprodukter.

De studerende præsenteres for forskellige strategier for ordforrådstilegnelse og laver øvelser, der styrker den præcise anvendelse af militærfaglig terminologi.

De studerende skal udarbejde to studieprodukter under modulet.

EKSAMEN

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at den studerende har afleveret modulets to studieprodukter.

Eksamen gennemføres som en mundtlig eksamen på baggrund af en skriftlig gruppeopgave. En gruppe kan være op til seks studerende.

Eksamen tilrettelægges, så det er muligt at foretage en individuel bedømmelse.

Den mundtlige eksamen gennemføres med et indledende gruppeoplæg, hvorefter gruppemedlemmerne eksamineres enkeltvis i op til 30 minutter inkl. votering.

Den studerende gives én samlet karakter.

Ekstern censur – bedømmes af eksaminator og censor.

Modul: Maritime myndighedsopgaver

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-MAMY-SVN-O

ETCS: 5

FORMÅL

Formålet med modulet er, at den studerende opnår viden om statens rettigheder og pligter til søs og lærer at anvende de værktøjer, der ligger til grund for den maritime myndighedsudøvelse og de maritime styrkers rolle som en del af statens magtapparat.

Modulet dækker danske maritime myndighedsopgaver i hele rigsfællesskabet.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Maritime myndighedsopgaver skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have grundlæggende viden om det nationale doktrinære grundlag for Forsvarets udøvelse af maritime myndighedsopgaver.
- Skal have forståelse for struktur og kommandoforhold for udøvelse af de nationale maritime myndighedsopgaver.

Færdigheder

- Skal kunne anvende relevant national doktrin i forhold til suverænitetshævdelse, farvandsovervågning og støtte til samfundet.
- Skal kunne anvende havretten til at vejlede skibschefen i relation til enhedens rettigheder til søs.
- Skal på både dansk og engelsk kunne virke som fagspecifik formidler af statens rettigheder og pligter til søs.

Kompetencer

- Skal selvstændigt på baggrund af relevante love og konventioner kunne vurdere operative problemstillinger i relation til statens rettigheder og pligter til søs og komme med forslag til løsninger.

INDHOLD

- Statsmagtsteori.
- Havret.
- Politimyndigheden til søs.
- Billedopbygning og farvandsovervågning.
- Suverænitetshævdelse.
- Støtte til samfundet.
- Fagspecifik engelsk.

UNDERVISNING - OG STUDIEMETODER

Der undervises med udgangspunkt i regelkompleks, der bygger på praksis.

Undervisningen gennemføres med anvendelse af forskellige undervisningsformer, med vægt på former som styrker den studerendes evne til at analysere, reflektere og formidle modulets centrale problemstillinger mundtligt og skriftligt.

Den studerendes forståelse for modulets indhold styrkes gennem brug af eksterne foredragsholdere, som har arbejdet med modulets centrale problemstillinger i deres daglige virke i Forsvaret.

Der vil blive lagt særligt vægt på studieaktiviteter som oplæg fra lærer og studerende, gruppearbejde, casearbejde samt diskussion og refleksion.

En del af de anvendte tekster vil være på engelsk, ligesom dele af undervisningen, forberedende opgaver og præsentationer gennemført af de studerende kan være på engelsk.

Den studerende skal igennem modulet udarbejde to studieprodukter, hvoraf minimum et er en skriftlig opgave.

EKSAMEN

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at den studerende har afleveret modulets to studieprodukter.

Eksamen gennemføres som en individuel skriftlig eksamen på fem timer, hvor den studerende blandt andet skal behandle udvalgte dele af havretten i relation til statens rettigheder og pligter til søs. Bedømmelse efter 7-trins skalaen.

Intern censur med to bedømmere.

Modul: Maritime Emergency Management

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-MEMA-SVN-O

ETCS: 5

FORMÅL

Formålet med modulet er, at den studerende opnår det teoretiske og metodiske grundlag for at udvikle evnen til at træffe hensigtsmæssige beslutninger under den maritime kamp.

Den studerende opnår forståelse for krigsskibe som komplekse adaptive systemer og efter modulet kan de vurdere trusler mod skibet med henblik på at opstille modforanstaltninger.

De studerende kan udpege skibets styrker og svagheder for at være i stand til at udvælge løsninger, når systemerne påvirkes af skader på skibet.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Maritime Emergency Management skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have grundlæggende viden inden for et udvalg af maritime emergency management teori der kobler sig til den maritime kamp.
- Skal på baggrund af maritime emergency management teori forstå de metoder, der anvendes i den sømilitære praksis.
- Skal kunne forstå egen placering og rolle under den maritime kamp.

Færdigheder

- Skal kunne identificere og analysere trusler mod skibet på baggrund af fagets teori.
- Skal på baggrund af teorien kunne vurdere effekterne på et krigsskib, når systemet bliver påvirket af en trussel.
- Skal kunne udvælge og begrunde løsninger, der sikrer, at krigsskibet kan løse opgaven.

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer herunder deltage i planlægningen, gennemførelsen og evalueringen af den maritime kamp på dansk og engelsk.
- Skal kunne indgå i et samarbejde på tværs af fagligheder ombord på et krigsskib.

INDHOLD

- Den avancerede maritime platform.
- Mennesket i systemet.
- Emergency Management.
- Engelsk og krisekommunikation.

UNDERVISNING - OG STUDIEMETODER

Undervisningen består delvist af praktiske øvelser og teoretisk undervisning. De praktiske øvelser tager udgangspunkt i "Battle Damage Management" (BDM), hvor kadetterne inddrages i planlægningen og gennemførelsen af øvelserne. Formålet er, at alle opnår et fælles sprog, som læringsaktiviteterne under modulet tager udgangspunkt i. Derudover tilbydes de studerende tværfaglig indsigt ved at deltage i BDM.

Den øvrige del af undervisningen bliver tilrettelagt med udgangspunkt i, at de studerende tilbydes forelæsninger, der har til formål at sætte rammerne for, at de studerende bliver i stand til at koble teorien til den sømilitære praksis.

På modulet vil størstedelen af læringsaktiviteterne foregå i grupper, hvor de studerende får mulighed for at udfolde teorien. De studerende er ansvarlige for at udfylde tiden under gruppearbejdet, hvor opgaverne, der bliver stillet, er udformet således, at de tilbyder de studerende et læringsrum, hvor de får mulighed for at opnå læringsmålene.

De studerende skal udarbejde to studieprodukter under modulet, hvoraf det ene foregår på engelsk.

EKSAMEN

Det er en forudsætning, at de studerende har afleveret begge studieprodukter, for at de kan gå til eksamen.

Eksamen gennemføres som en gruppeeksamen på 60 minutters varighed. Gruppestørrelse på 3 til 5 studerende.

Eksamen er baseret på en case, hvor de studerende har 45 minutter til at præsentere en analyse af casen. Efterfølgende vil gruppen blive eksamineret. Der kan blive stillet spørgsmål til modulets samlede indhold for at kvalificere bedømmelsesgrundlaget. Casen udleveres 24 timer før eksamen.

Både under det indledende oplæg og den efterfølgende eksamination, skal hver enkelt studerendes bidrag fremstå tydeligt.

Der vil blive foretaget en individuel vurdering og bedømmelse efter 7-trins skalaen.

Ekstern censur.

Modul: Sømilitær ledelse

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-SØML-SVN-O

ETCS: 10

FORMÅL

Formålet med modulet er at ruste den studerende til at kunne fungere som leder på premierløjtnant niveau om bord på et skib i Søværnet under de særlige vilkår, som gør sig gældende i et sømilitært miljø. Herunder at kunne lede nedad, opad og til siden i den operative og administrative opgaveløsning.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Sømilitær ledelse skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have forståelse for de særlige fysiske, psykiske og sociale vilkår, der gør sig gældende om bord på et skib i Søværnet.
- Skal have forståelse for teori og metode, der kan bruges til at analysere typiske ledelsesmæssige og uddannelsesmæssige problemstillinger på Søværnets skibe.
- Skal have kendskab til militær straffe- og disciplinarlov, og hvordan disse anvendes i praksis i ledelsesvirket.

Færdigheder

- Skal kunne udvælge og formidle metode og teori til analyse af typiske ledelsesmæssige og uddannelsesmæssige problemstillinger på Søværnets skibe.
- Skal kunne vurdere motivationsbehov og skabe vilkår for god og effektiv opgaveløsning.
- Skal kunne identificere tegn på fysiske, psykiske og sociale belastninger hos sig selv og hos under-, over- og sideordnede.

Kompetencer

- Skal kunne undervise i et sømilitært læringsmiljø, herunder identificere medarbejdernes lærings- og udviklingsbehov, samt læringsmuligheder, i forhold til skibets opgaveløsning.
- Skal kunne identificere og analysere ledelsesrelevante problemstillinger på Søværnets skibe, samt kunne vurdere, begrunde og formidle valg af løsningsforslag.
- Skal være bevidst om, hvad der skaber vilkår for sikkerhed og trivsel på enheden, samt kunne bidrage proaktivt til at understøtte disse vilkår.
- Skal kunne understøtte enhedens psykiske resiliens, og de vilkår der fremmer mod og handlekraft i den operative opgaveløsning.,

INDHOLD

- Motivation
- Sikkerhed
- Trivsel
- Kommunikation og samarbejde
- Mod og handlekraft
- Læring
- Bedømmelse og udvikling

UNDERVISNING - OG STUDIEMETODER

Undervisningen gennemføres med anvendelse af forskellige undervisningsmetoder som styrker den enkelte kadets evne til at analysere, reflektere og formidle modulets centrale problemstillinger.

Der vil blive lagt særlig vægt på at inddrage kadetternes eksisterende viden og erfaringer i undervisningen.

Som et gennemgående element i modulet skal kadetterne planlægge og udarbejde et større skriftligt projekt (Projekt Sømilitær Ledelse). Under Projekt Sømilitær Ledelse vil kadetterne i faggrupper få ansvar for at strukturere en primært kvalitativ undersøgelse på baggrund af en ledelsesrelevant problemstilling.

Modulet balancerer teori og viden om praksis gennem ekskursioner til Søværnets tjenestesteder og andre tjenestesteder, der understøtter Søværnets opgaveløsning.

EKSAMEN

Eksamen gennemføres som en mundtlig gruppeeksamen med udgangspunkt i det skriftlige produkt. Gruppetørrelse på 3 til 5 studerende.

Der kan blive stillet spørgsmål til modulets samlede indhold for at kvalificere bedømmelsesgrundlaget.

Der vil blive foretaget en individuel bedømmelse efter 7-trins skalaen.

Ekstern censur.

MODULBESKRIVELSER FOR UDDANNELSESRETNING FLYVEVÅBNET

Modul: Danmark som strategisk aktør II

Administrationskode til ESAS og MOODLE - FLV: MDU-DSAII-FLV-O
Administrationskode til ESAS og MOODLE - BRS: MDU-DSAII-BRS-O

ETCS: 5

FORMÅL

At den studerende opnår viden om de strategiske miljøer, der er relevante for Danmarks ageren som strategisk aktør. Endvidere er formålet, at den studerende bliver i stand til selvstændigt at anvende fagets teori og metoder til at analysere konkrete strategiske miljøer og kunne identificere handlemuligheder i henhold hertil af relevans for eget værn og for Forsvaret.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Danmark som strategisk aktør II skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have samfundsfagligt baseret viden om, hvorledes danske strategier og prioriteringer eksekveres i rammen af multilaterale og regionale samarbejder.
- Skal have viden om metoder og overvejelser i forbindelse med empiriindhentning.

Færdigheder

- Skal kunne anvende teorier om international politik, strategi og folkeret samt andre udvalgte samfundsfaglige perspektiver med henblik på at kunne analysere og vurdere udviklingen i et strategisk miljø med relevans for eget værn.
- Skal kunne indhente empiri med henblik på at kunne analysere udviklingen i et strategisk miljø med relevans for Forsvarets virke.
- Skal kunne formidle centrale pointer om det internationale strategiske miljø til relevante samarbejdspartnere herunder medarbejdere i Forsvaret.
- Skal kunne reflektere selvstændigt over konsekvenserne af militær intervention i væbnede konflikter i relation til egen kommende officerspraksis.

Kompetencer

- Skal selvstændigt kunne inddrage og vurdere de forhold og prioriteringer, der gør sig gældende ved en dansk indsættelse med udgangspunkt i eget værns rolle og opgaver.
- Skal selvstændigt kunne udvikle og vedligeholde egen viden om konflikt og strategi til brug for egen officerspraksis.

INDHOLD

- Fagets teorier og metoder, herunder krigens love og øvrig folkeretlig regulering, strategi, samfundsfaglige perspektiver og international politik.
- Teorier til støtte i analyser af lokale sikkerhedspolitiske forhold i relation til værnets opgaveløsning.
- Arbejde med egen empiri til forståelse og videreudvikling af egen viden om Danmark som strategisk aktør.
- Værnsspecifikt casearbejde med praksisnære problemstillinger.

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Undervisningen er tilrettelagt som en vekselvirkning mellem introduktion til fagets teorier og metoder og deres anvendelse på relevante cases for de enkelte værn. Hertil inddrages kompetence fra andre fagområder og institutter, når det er relevant.

Undervisningen lægger stor vægt på studentercentrerede læringsaktiviteter som forberedelse, fremlæggelser og inddragende diskussioner, herunder også selvstændig empiriindhentning og bearbejdning.

Der lægges vægt på læringsaktiviteter, der fremmer kritisk tænkning, forståelse for fagets videnskabsteoretiske grundlag og som understøtter både skriftlig og mundtlig formidlingskompetence.

I forløbet arbejdes med læringsaktiviteter, der understøtter eksamensformen, herunder selvstændig empiriindhentning og træning af synopsis-skrivning, udarbejdelse af problemformulering og operationalisering af teorier.

EKSAMEN

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen i modulet, at den studerende har bestået modulet "Danmark som strategisk aktør I".

Eksamen gennemføres som en individuel mundtlig eksamen på 30 min. inkl. votering på baggrund af en skriftlig synopsis med afsluttende karakter efter 7-trinsskalaen og ekstern censur – bedømmes af eksaminator og censor.

Modul: Luftoperationer, teori og doktrin

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-LUTD-FLV-O

ETCS: 5

FORMÅL

At den studerende får viden om teori og doktrin inden for luftmagt således, at den studerende opnår forståelse af og kan vurdere og reflektere over praksisnære og teoretiske problemstillinger. Dermed bliver den studerende i stand til at samarbejde fagligt og tværfagligt om anvendelse af luftmagt ud fra et teoretisk og doktrinært perspektiv.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Luftoperationer, teori og doktrin skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have udviklingsbaseret viden om luftmagts udvikling og historie.
- Skal kunne forstå og reflektere over udviklingen af luftmagtsteori og luftmagtsdoktrin og dets betydning for anvendelse af luftmagt i praksis.

Færdigheder

- Skal til kolleger og samarbejdspartnere kunne vurdere og begrunde sammenhæng mellem luftmagtshistorie, -teori og -doktrin.
- Skal kunne analysere, diskutere og formidle indholdet af relevante luftmagtsdoktriner ved valg af operative opgaveløsninger.
- Skal mundtligt og skriftligt kunne diskutere faglige problemstillinger med kolleger og samarbejdspartnere.
- Skal kunne anvende militærfagligt ordforråd og terminologi i forbindelse med planlægning og gennemførelse af luftoperationer.

Kompetencer

- Skal i arbejdssammenhæng kunne håndtere luftmagtsteori og doktrin i forbindelse med ledelse af luftoperationer.
- Skal kunne identificere egne faglige udviklingsbehov inden for luftoperationer og på baggrund af luftmagtsteori og doktrin kunne udvikle egen praksis.

INDHOLD

Modulet beskæftiger sig med forskellige teoretikers tanker omkring luftmagt, der er opstået gennem tiden. Disse teoretikers tanker knyttes til tidsvarende luftoperationer og kobles til nutidens NATO-doktriner omkring anvendelsen af luftmagt.

- Luftmagtsudvikling og -historie.
- Krigsteori, herunder luftmagtsteori og -teoretikere.
- NATO-doktriner inden for luftoperationer.

UNDERVISNING - OG STUDIEMETODER

Undervisningen gennemføres med anvendelse af undervisningsformer, der styrker den studerendes evne til at analysere, formidle, reflektere over og diskutere fagets indhold samt egen faglige udvikling. Der vil blive anvendt studieaktiviteter som dialogbaseret undervisning, teoretiske og case-baserede drøftelser, gruppearbejde, diskussioner, skriftlige studieprodukter samt opgaveanvist selvstudie.

EKSAMEN

Prøveform: Individuel skriftlig opgave på op til syv sider. Eksamensopgaven fremsendes elektronisk og kræver ikke fremmøde.

Censur: Intern med to bedømmere.

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at alle studieprodukter er afleveret og godkendte.

I vurderingen lægges der vægt på evnen til at kunne analysere og formidle sammenhænge mellem en historisk luftoperation og luftmagtsteori, samt evnen til at identificere disse sammenhænges indvirkning på nuværende luftmagtsdoktriner. Herudover lægges der vægt på evnen til skriftlig fremstilling.

Eksamen bedømmes med karakter jf. 7-trinsskalaen.

Modul: Flyvevåbnets operationer

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-FLOP-FLV-O

ETCS: 10

FORMÅL

At den studerende opnår viden om og forståelse for Flyvevåbnets kapaciteter, deres anvendelsesmuligheder og begrænsninger, samt udvalgte operations- og missionstyper, med henblik på at den studerende selvstændigt kan indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde omkring anvendelse af Flyvevåbnets operative og støttende kapaciteter.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af modulet Flyvevåbnets operationer skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal kunne forstå og reflektere over Flyvevåbnets organisation, opgaver og kapaciteter.
- Skal kunne forstå og reflektere over hvordan Flyvevåbnets kapaciteter indsættes i missioner, herunder sammenhæng til folkeretlig regulering og Rules of Engagement.
- Skal have viden om doktriner inden for begrebet "andre typer af operationer end krig".
- Skal have viden om øvrige værns opgaver og kapaciteter samt have forståelse for og kunne reflektere over integrationen mellem luft- og rumoperationer og operationer i alle øvrige operative domæner.
- Skal have viden om potentielle modstandere og deres kapaciteter.

Færdigheder

- Skal ved hjælp af udvalgte modeller og teorier, kunne vurdere anvendelsen af Flyvevåbnets kapaciteter i relation til nationale og internationale operationer i alle operative domæner.
- Skal kunne formidle viden om anvendelse af Flyvevåbnets kapaciteter i det fulde konflikt-spektrum.
- Skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger i forhold til Flyvevåbnets indsættelser samt andre værns luftoperative kapaciteters indflydelse på Flyvevåbnets operationer.

Kompetencer

- Skal i arbejdsammenhæng selvstændigt kunne inddrage viden om operativ anvendelse af Flyvevåbnets kapaciteter.
- Skal kunne identificere egne faglige udviklingsbehov inden for luft- og rumoperationer samt på baggrund af anvendelsen af FLV kapaciteter kunne udvikle egen praksis.

INDHOLD

Modulet beskæftiger sig med anvendelsen af Flyvevåbnets kapaciteter, hvilket er et udtryk for, hvordan enheder og støttefunktioner anvendes operativt. Indholdet i modulet favner både Flyvevåbnets operationer nationalt, i krig samt inden for hvad der omtales som "andre typer af operationer end krig".

- Flyvevåbnets enheder, opgaver, materiel og teknologi nu og på sigt.
- Enablement af Flyvevåbnets operationer fx efterretning, logistik, FLYSIK, LI/LL og force protection.
- Øvrige værns enheder, opgaver og materiel.
- Operative domæner.
- Efterretninger om potentielle modstandere.
- Internationale og nationale styrende dokumenter som fx NATO-doktriner, NATO traktatens artikel 3, krigens love, Rules of Engagement samt operationsinstruktioner.
- Modeller og teorier om operative overvejelser og kapacitetsopbygning.

UNDERVISNINGS - OG STUDIEMETODER

Undervisningen gennemføres med fokus på undervisningsformer, der styrker den studerendes evne til at analysere, formidle, reflektere over og diskutere fagets indhold samt egen faglig udvikling.

Der vil blive anvendt varierende studieaktiviteter som fx dialogbaseret undervisning, teoretiske og case-baserede drøftelser, gruppearbejde med skiftende roller, diskussioner, mundtlige og skriftlige studieprodukter, studiebesøg, samt opgave-anvist selvstudie.

EKSAMEN

Prøveform: Individuel skriftelig eksamen.

Censur: Ekstern – bedømmes af eksaminator og censor.

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået.

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at alle studieprodukter er afleveret og godkendte.

I vurderingen lægges der vægt på evnen til at kunne formidle og reflektere over operativ anvendelse af Flyvevåbnets kapaciteter.

Modul: Luftmilitær ledelse

Administrationskode til ESAS og MOODLE - FLV: MDU-LUML-FLV-O

Administrationskode til ESAS og MOODLE - BRS: MDU-LUML-BRS-O

ETCS: 5

FORMÅL

Formålet med modulet er at ruste den studerende til at kunne fungere som leder på premierløjtnant niveau i Flyvevåbnets tjenestegrene under de særlige luftmilitære vilkår, som gør sig gældende i Flyvevåbnet herunder at kunne lede nedad, opad og til siden.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Luftmilitær ledelse skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have viden om potentialer for menneskelig udvikling, der er relevante for ledelse af medarbejdere i Flyvevåbnet.
- Skal have forståelse for den luftmilitære konteksts påvirkning af ledelsesrummet.

Færdigheder

- Skal kunne iagttage og undersøge variationer i opgaveløsningen i Flyvevåbnet med henblik på at udmønte lederskab.
- Skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger ift. ledelse af Flyvevåbnets medarbejdere herunder identificere gruppens lærings- og udviklingsbehov.

Kompetencer

- Skal selvstændigt kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede ledelsessituationer.
- Skal kunne udvikle egen ledelsespraksis som officer i Flyvevåbnet.

INDHOLD

- Situationsforståelse og forandringer
- Komplexitet og beslutningstagning
- Sikkerhed
- Trivsel
- Kommunikation og samarbejde
- Mod og handlekraft

UNDERVISNING - OG STUDIEMETODER

Der undervises med en vedvarende opmærksomhed på kompleksitet på individ-, gruppe- og organisationsniveau.

Modulet tager afsæt i praksis fra Flyvevåbnets forskellige tjenestegrene med tilhørende operative vilkår. Modulet fokuserer på forhold, der kan opstå i den luftmilitære kontekst, som umiddelbart kan fremstå modsætningsfyldte.

Undervisningen er tilrettelagt således, at der stilles krav til kadettens egen forberedelse såvel som aktiv deltagelse og fysisk tilstedeværelse.

Undervisningen gennemføres med anvendelse af forskellige undervisnings- og studiemetoder med vægt på dem, som styrker kadettens evne til at analysere, reflektere og formidle modulets centrale problemstillinger.

Undervisningen veksler mellem oplæg, casearbejde og praktiske øvelser.

EKSAMEN

Eksamen afvikles som en individuel mundtlig eksamen på 30 min på baggrund af en konkret case. Karakter efter 7-trins skalaen.

I eksamen lægges der vægt på en teoretisk funderet argumentation, med fokus på praktiske problemstillinger.

Ekstern censur.

Modul: Planlægning af luftoperationer

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-PALO-FLV-O

ETCS: 5

FORMÅL

At den studerende opnår viden om operationsplanlægning i NATO. Dette gør den studerende i stand til at bidrage til planlægningen af luftoperationer, såvel nationalt som internationalt, med engelsk som formidlingsprog.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutningen af Planlægning af luftoperationer skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have viden om NATO's planlægningsdokumenter, -procedurer og -organisation.
- Skal kunne forstå og reflektere over planlægning og ledelse af luftoperationer.
- Skal kunne forstå og reflektere over samspillet mellem NATO planlægningsværktøj og den praktiske udførelse af luftoperationer.

Færdigheder

- Skal kunne anvende NATO doktriner og andre styrende operative dokumenter til planlægning af luftoperationer.
- Skal kunne anvende og formidle NATO analyseværktøj i praksis til luftoperationer og kunne applikere dette til andre typer planlægning.
- Skal på engelsk kunne formidle indholdet af styrende operative dokumenter til planlægning af luftoperationer.

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse operative problemstillinger samt give forslag til anvendelse af luftmilitære kapaciteter.
- Skal kunne deltage aktivt i stabsarbejder i rammen af en tværfaglig planlægningsstab - Air Operation Planning Group (AOPG).
- Skal kunne identificere egne faglige udviklingsbehov inden for luftoperationer og arbejdet i AOPG og på baggrund af NATO planlægningsværktøjer og ledelse i AOPG kunne udvikle egen praksis.

INDHOLD

Modulet beskæftiger sig med planlægning af luftoperationer, og anvender herunder NATO analyseværktøj til planlægning af luftoperationer samt rele-vante NATO-doktriner fra Allied Joint Publication (AJP)-serien.

- NATO's organisation.
- NATO analyseværktøj til planlægning af luftoperationer.
- NATO-doktriner og øvrige styrende dokumenter.
- NATO Air C2 struktur.
- Informationsoperationer.
- Fagspecifik engelsk.

UNDERVISNING - OG STUDIEMETODER

Undervisningen gennemføres med anvendelse af undervisningsformer der styrker den studerendes evne til at analysere, formidle, reflektere over og diskutere fagets indhold samt egen faglig udvikling.

Der vil blive anvendt studieaktiviteter som dialogbaseret undervisning, teoretiske og case-baserede drøftelser, stabs- og gruppearbejde, diskussioner, mundtlige og skriftlige studieprodukter samt opgaveanvist selvstudie.

Der gennemføres en studietur af ca. en uges varighed med henblik på at gøre modulets mål for læringsudbytte yderligere praksisnært.

EKSAMEN

Prøveform: Individuel mundtlig eksamen på engelsk, på 30 min. inkl. votering. Den studerende trækker et spørgsmål, hvorefter der er 30 min. individuel forberedelsestid med hjælpemidler.

Censur: Ekstern – bedømmes af eksaminator og censor.

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at alle studieprodukter er afleveret og godkendte.

I vurderingen lægges der vægt på evnen til på engelsk at kunne formidle indholdet og reflektere over sammenhængen mellem elementerne i NATO analyseværktøj. Herudover vurderes den studerendes viden om modulets øvrige indhold, fx informationsoperationer og NATO organisation.

Eksamen bedømmes med karakter jf. 7-trinsskalaen.

MODULBESKRIVELSER FOR UDDANNELSESRETNING BEREDSKABSSTYRELSEN

Modul: Rammesætning for officerens virke i Beredskabsstyrelsen

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-ROVB-BRS-O

ECTS: 5

FORMÅL

At den studerende opnår viden om styrende og rammesættende faktorer i Beredskabsstyrelsen, således at officeren på korpsmesterniveau selvstændigt kan handle inden for disse ved operative indsættelser og ved daglig tjeneste samt agere som embedsmand.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutning af Rammesætning for officerens virke i Beredskabsstyrelsen skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have viden om lov- og bestemmelsesgrundlaget for Beredskabsstyrelsen, såvel i operativt virke som i daglig tjeneste.
- Skal have viden om Beredskabsstyrelsens operative samarbejde med øvrige myndigheder, og hvorledes dette er formaliseret og efterleves.
- Skal have viden om Beredskabsstyrelsens organisering og virke, såvel i hverdagen som under operativ indsættelse og i forbindelse med krisestyring.
- Skal have forståelse af embedsværket og forvaltningsprincipper, som er rammesættende for Beredskabsstyrelsens myndighedsvirke i Danmark, såvel i operativt virke som i daglig tjeneste.

Færdigheder

- Skal kunne vurdere, begrunde og formidle muligheder og løsninger på Beredskabsstyrelsens opgaver i overensstemmelse med de styrende og rammesættende faktorer.
- Skal kunne identificere og vurdere de udfordringer, som de styrende og rammesættende faktorer afstedkommer i Beredskabsstyrelsens operative virke.
- Skal skriftligt kunne formidle beslutninger, indstillinger, problemstillinger og afgørelser i forhold til Beredskabsstyrelsens operative virke, sam- bedømmes af eksaminator og censor t foretage dokumentation efter operative indsættelser.

Kompetencer

- Skal selvstændigt kunne indgå i faglige og tværfaglige samarbejder som officer og handle i overensstemmelse med de styrende og rammesættende faktorer med en professionel tilgang.
- Skal i forbindelse med det daglige arbejde og under operativ indsættelse kunne agere inden for de styrende og rammesættende faktorer, samt håndtere udfordringer, snitflader og indbyrdes sammenhænge i komplekse situationer.

INDHOLD

- Beredskabsloven og anden relateret lovgivning
- Beredskabsstyrelsens assistancebestemmelser
- Straffebestemmelse, disciplinarmidler og proces
- Arbejds miljølovgivning, herunder krænkende adfærd
- Skriftlig formidling jf. Beredskabsstyrelsens standarder
- Offentlig forvaltning
- Etik og god adfærd i det offentlige
- Samarbejdsaftaler
- Krisestyringsorganisering

- Forsvarsministeriets koncern og Beredskabsstyrelsens organisation

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Undervisningen er tilrettelagt således, at der sker en vekselvirkning mellem selvstudie, ekspertoplæg, problem- og casebaseret undervisning og lærerunderstøttet perspektivering, der styrker den studerendes evne til at vurdere, begrunde og formidle legitime løsninger i Beredskabsstyrelsens operative opgaveportefølje.

EKSAMEN

Prøveform: Der gennemføres en individuel mundtlig eksamen af 30 minutters varighed baseret på et kort skriftligt produkt. Det skriftlige produkt og fremlæggelsen omhandler en relevant praksisnær problemstilling inden for modulets emner.

Censur: Ekstern – bedømmes af eksaminator og censor.

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at alle studieprodukter er afleveret og godkendte.

I vurderingen lægges der vægt på inddragelsen- og forståelsen af den relevante teori, lovgivning og principper i relation til det valgte emneområde, samt en præcis, tydelig og logisk argumentation i forhold til den valgte problemstilling.

Bedømmelse foretages efter 7-trinsskalen.

Modul: Krise- og operativ ledelse i Beredskabsstyrelsen

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-KOLB-BRS-O

ECTS: 10

FORMÅL

At den studerende anvender en passende operativ ledelsesform for at kunne håndtere store, komplekse og længerevarende hændelser på taktisk niveau samt er bevidst om de bagvedliggende faktorer i beslutningsprocesserne.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutning af Krise- og operativ ledelse i Beredskabsstyrelsen skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have forståelse af ledelsesformers og -værktøjers omsætning og anvendelse i forbindelse med Beredskabsstyrelsens operative virke.
- Skal have forståelse af officerens beslutningsprocesser i forhold til situationer af forskellig størrelse, kompleksitet og varighed.
- Skal kunne forstå og reflektere over aktørernes forskellige opfattelser af situationsbilledet på skadestedet.
- Skal have forståelse af faktorer, der har indvirkning på operative beslutningsprocesser.

Færdigheder

- Skal kunne anvende teorier om risikoledelse ifm. Beredskabsstyrelsens indsatser.
- Skal kunne vurdere egen, kollegers og samarbejdspartners ledelse i en operativ kontekst før, under og efter indsættelse.
- Skal kunne vurdere egen rolle i samarbejdet på skadestedet med fokus på fælles opfattelse af situationsbilledet.
- Skal kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til samarbejdspartnere og brugere.
- Skal kunne anvende Beredskabsstyrelsens retningslinjer for opstilling, deployering og indsættelse af større enheder

Kompetencer

- Skal selvstændigt kunne tilpasse eget ledelsesvirke af mennesker i komplicerede, komplekse og kaotiske situationer i en operativ kontekst.
- Skal kunne mediere i skabelsen af et fælles situationsbillede blandt aktørerne på skadestedet.
- Skal kunne vurdere situationer og fravige normal praksis og procedurer, når det skønnes nødvendigt.
- Skal kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde i en ledelseskontekst og på et skadested.
- Skal selvstændigt kunne vurdere og udvikle egne kompetencer i en ledelseskontekst.

INDHOLD

- Ledelse før, under og efter indsættelse
- Risikoledelse vs. virksomhedsledelse i en operativ kontekst
- Tanke- og beslutningsprocesser i forskellige kontekster
- Analyse- og beslutningsmodeller
- Store, komplicerede, komplekse og kaotiske situationer
- Opstilling, deployering og indsættelse af større enheder i BRS
- Resiliens og robusthed
- Meningsskabelse – fælles forståelse af situationsbilledet
- Relationer mellem mennesker

- Forståelsen af teknologis indvirkning på mennesker
- Psykiske implikationer ved indsatser

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Undervisningen gennemføres som en kombination af tilstedeværelses-, problem- og case baseret undervisning, og med undervisningsforløb der inkluderer eksterne aktører og samarbejdet med disse.

EKSAMEN

Prøveform: Individuel skriftlig opgave på op til syv sider baseret på en case. Der gennemføres en individuel mundtlig eksamen på baggrund af den skriftlige opgave.

Censur: Ekstern – bedømmes af eksaminator og censor.

Casen er et scenarie, der indeholder komplekse fagrelaterede problemstillinger, der egner sig til teoretisk udredning og/eller praktisk problemløsning.

I vurderingen lægges der vægt på evnen til at kunne analysere og formidle sammenhænge mellem en praksisnær case og fagets teorier, samt evnen til at identificere disse sammenhænges indvirkning på en ledelsessituation. Herudover lægges der vægt på evnen til skriftlig og mundtlig fremstilling.

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen at alle studieprodukter er afleveret og godkendt.

Bedømmelse foretages efter 7-trinsskalan. Der gives en samlet karakter, hvor den skriftlige opgave og mundtlige eksamen vægtes ligeligt.

Modul: Beredskabsstyrelsen som international aktør

Administrationskode til ESAS og MOODLE: MDU-BSIA-BRS-O

ECTS: 5

FORMÅL

Formålet er, at den studerende opnår viden om Forsvarsministeriets concerns internationale forpligtigelser med fokus på Beredskabsstyrelsens rolle. Derudover skal den studerende opnå forståelse af Beredskabsstyrelsens internationale engagement.

LÆRINGSMÅL

Efter afslutning af Beredskabsstyrelsen som international aktør skal den studerende have opnået følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Skal have forståelse af Forsvarsministeriets concerns internationale forpligtigelser.
- Skal have viden om de rammesættende love og bestemmelser for Beredskabsstyrelsens operative virke i en international kontekst.
- Skal have viden om Beredskabsstyrelsens operative samarbejdspartnere i den internationale kontekst.
- Skal have viden om Beredskabsstyrelsens historiske internationale engagement.

Færdigheder

- Skal kunne planlægge og anvende projektstyring i arbejdet med en international operation.
- Skal kunne vurdere egen rolle og tildelte mandat i Beredskabsstyrelsens operationsmodus ved internationale operationer.

Kompetencer

- Skal selvstændigt kunne anvende projektstyringsværktøjer i planlægning, ledelse og gennemførelse af internationale operationer jf. Beredskabsstyrelsens operationsmodus.
- Skal kunne indgå i et operativt, tværfagligt og udviklingsorienteret samarbejde med øvrige internationale aktører, samt navigere i den politiske kontekst.

INDHOLD

- Forsvarsministeriets concerns internationale forpligtigelser.
- Beredskabsstyrelsens internationale opgaver og forpligtigelser
- Love og bestemmelser for Beredskabsstyrelsen i en international kontekst.
- Beredskabsstyrelsens historiske internationale engagement.
- Beredskabsstyrelsens væsentligste internationale samarbejdspartnere
- Operativ planlægning og projektstyring.
- Udsendelsen i en politisk kontekst.
- Beredskabsstyrelsens internationale operationsmodus.

UNDERVISNINGS- OG STUDIEMETODER

Undervisningen er tilrettelagt således, at der sker en vekselvirkning mellem selvstudie, ekspertoplæg, lærerunderstøttet problem- og casebaseret undervisning, som har til formål at styrke den studerendes evne til at vurdere, diskutere, begrunde og formidle løsninger med udgangspunkt i de opgaver, som er at finde i Beredskabsstyrelsens internationale opgaveportefølje.

Der gennemføres en studietur af ca. en uges varighed med henblik på at gøre modulets mål for læringsudbytte yderligere praksisnært.

EKSAMEN

Prøveform: Mundtlig eksamen gennemføres ved at den studerende trækker spørgsmål om modulets indhold. Der gives 30 minutters individuel forberedelsestid uden hjælpemidler. Eksamen gennemføres herefter som en individuel 30 minutters mundtlig eksamen.

Censur: Ekstern – bedømmes af eksaminator og censor.

I vurderingen lægges der vægt på evnen til at kunne formidle organisationens rammer, forpligtigelser og samarbejde med internationale samarbejdspartnere, samt evnen til at operationalisere projektstyringsværktøjer i relation til internationale operationer.

Det er en forudsætning for at kunne gå til eksamen at alle studieprodukter er afleveret og godkendte.

Bedømmelse foretages efter 7-trinsskalen.